

GAZETA LWOWSKA

PRENUMERATA:

MIEJSCOWA miesięcznie: bez dostawy do domu 4:80 — z dostawą 5:30 — ZAMIEJSCOWA miesięcznie z przesyłką pocztową 5:30 — ZAGRANICĄ 7:00 Zł.
P. K. O. 141.690.

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ej PO-
POŁUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĄTECZNYCH

Cena numeru 20 gr.

Biura Redakcji i Administracji: ul. Karmelicka 2
Telefon Redakcji 21-18, Administracji 21 17
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 do 12
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty

Jak uczcić Wielki Dzień?

Sprawa uczczenia 10-lecia niepodległości Państwa Polskiego jest w tej chwili dla społeczeństwa naszego sprawą najaktualniejszą. Dzień uroczysty zbliża się, mnożą się projekty i pomysły. Kilka z nich zamawialiśmy wczoraj na łamach »Gazety Lwowskiej«.

Ale jest w tem wszyskciem jedna sprawa zasadnicza: Jak ma wogóle wyglądać forma tego uczczenia?

Nie ulega dzisiaj wątpliwości, że Święto Polskie nie powinno być wedle stałego szablonu. Nie to być tylko solenne nabożeństwo i uroczysta pochód narodowy i uroczysta wieczerza, a wszyskto uświetnione odświętnym zapalem, czdo- niedzielnym nastrojeniem i inicjatywą poważną i przestroją wystąpił P. Minister Spraw Wewnętrznych, Sławoj-Składkowski. Wiedział on ważne słowo o pomnikach: Nie 10-lecie naszej Wolności i naszego Państwa, uczczone zostanie fundami trwałymi, o charakterze nieprzemijalnym, niechaj miasta, miasteczka, osady, pragnące zaznaczyć swoją dziejczność i swój hołd w obliczu Jubileuszu — rzucają kamienie węgielne pod insty-tucje pamiątkowe o znaczeniu wiecznym, oświatowym, kulturalnym. Wtedy w miejsce »martwych tańców« stanie »pomnik żywy«, na którym z szacunkiem spoglądać będą przyszłe pokolenia.

Łatwo pojąć, co rozumieć należy przez taki »pomnik żywy«. Będzie to siedziba domu żołnierza polskiego, domu ludowego, biblioteki publicznej, czy szkoły wzorowej, teatru miejscowego czy czytelnia, szpitala czy przytułku dla inwalidów i ich sierót, ogrodu czy wielkiego ogrodu-boiska dla młodzieży i t. p. Może to być fundacja kościoła dla ludności, albo przeznaczenie znacznej sumy funduszu na ważne cele, związane z nauką, oświatą, piśmienniczym, sztuką. Może to być wreszcie zakład w dziedzinie opieki społecznej, zdrowia publicznego czy finansowej. Wiele takich prób i konceptów wniosków zostało już postawionych i podjętych w różnych częściach Rzeczypospolitej.

Ważną rolę w tej akcji, do której należała odezwa P. Ministra Wewnętrznych, nie może zejść na tożakiem pospolitego, owo go utylitaryzmu. Wobec wytyka prasa stołeczna i obywatelska projekt »żywych pomników«, uchwalone przez rozdział miasta i miasteczka, jak: założenie ulic, wybrukowanie rynku i porządkowanie miasta. Bo są to sprawy i świadczenia, które bez względu na wiekopomną uroczystość muszą być wykonane. Są to rzeczy użyteczne, ale na codzień, są one z zwykłego corocznego budżetu miasta. Odezwa P. Ministra Spraw Wewnętrznych została w takich wytykach nie zrozumiana i obniżona. Nie powinno się i nie wolno ściągać na wyjątkowych uroczystości całego Narodu niezapomnianych,

Pan Prezydent Rzpltej w drodze do Chorzowa.

Kraków, 22 października. (PAT.). Przejeżdżającego z Tarnowa do Chorzowa P. Prezydenta Rzeczypospolitej witała ludność serdecznie i owacyjnie, ustawiając po drodze liczne bramy triumfalne, przed którymi P. Prezydent zatrzymywał się, odbierając hołd od ludności. O godzinie 11.50 przybył P. Prezydent do Krakowa. Na ro-

gacie wielkiej powitał Głowę Państwa prezydent miasta Rolle, poczem P. Prezydent udał się ulicami miasta w kierunku Chorzowa, opuszczając Kraków o godz. 12.08. W czasie przejazdu przez miasto ludność owacyjnie witała Najwyższego Dostojnika Państwa.

W Chorzowie.

Chorzów, 22 października. (PAT.). Dziś o godz. 14.40 popoł. przybył P. Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki wraz ze Swem otoczeniem do Chorzowa. W drodze z Mysłowic do Chorzowa towarzyszyli P. Prezydentowi Minister przemysłu i handlu inż. Kwiatkowski oraz Wojewoda dr. Grażyński. Jakkolwiek pobyt P. Prezydenta na Śląsku ma charakter czysto prywatny, jednak dowiedziawszy się o przyjeździe Głowy Państwa ludność owacyjnie witała P. Prezydenta. Po przybyciu do Chorzowa odbyło się w fabryce związków azotowych przyjęcie na Najdostojniejszego Gościa, w którym wzięli udział oprócz P. Prezydenta

Minister przemysłu i handlu inżynier Kwiatkowski, generał Dreszer, Wojewoda Grażyński, syn P. Prezydenta radca Michał Mościcki, dyrektor departamentu oraz generalny dyrektor fabryki chorzowskiej i dyrektor wyższego urzędu górniczego. Po przyjęciu Pan Prezydent wraz z Ministrem Kwiatkowskim i otoczeniem zwiedził fabrykę związków azotowych.

Chorzów, 22 października. (PAT.). W godzinach wieczornych P. Prezydent Rzeczypospolitej polskiej odbył konferencję z dyrekcją państwowej fabryki związków azotowych w Chorzowie. Na konferencji tej toczyły się narady nad rozwojem i rozbudową tejże fabryki.

Propagowanie hasel samowystarczalności gospodarczej.

Rozpoczynamy akcję zakrojoną na szeroką skalę.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 października. Pan Minister poczt i telegrafów, B. Miedziński, przychylając się do projektu Ligi Samowystarczalności Gospodarczej, wydał zarządzenie, by, począwszy od dnia 27 b. m., maszyny do automatycznego stemplowania listów drukowały propagowane przez Ligę hasła »Kupuj wyroby polskie«.

Należy nadmienić, że automatyczne maszyny do stemplowania listów są zainstalowane w Centralnych Urzędach Poczтовых Warszawy, Lwowa i Poznania.

Gazownia i Elektrownia warszawska będą umieszczały w najbliższym czasie na wszyskich rachunkach hasło L. S. G. »Kupuj wyroby polskie«.

W zrozumieniu całej doniosłości dla rodzimego handlu i przemysłu idei,

propagowanych przez L. S. G., Zarząd Stowarzyszenia Drobno-Przemysłu ofiarował swoją pomoc w rozprzestrzenianiu wydawnictw propagandowych i obiecał zobowiązać swoich członków do wywieszenia w sklepach i zakładach napisów: »Nim kupisz cokolwiek, zobacz Wyroby Krajowe«.

Dnia 21 b. m. odbył się w Warszawie zjazd kierowników lokalnych komitetów Ligi Samowystarczalności. Na zjazd przybyli pp.: Obieziński z Wilna, Jabłonowski z Lwowa, Narkiewicz - Jodko z Poznania i Wiśniewski z Brzeźcia n/Bugiem. Stwierdzono, że hasła Ligi spotykają się wszędzie z wielkim zrozumieniem i poparciem, poczem omówiono szereg spraw organizacyjnych, a zwłaszcza organizację »Tygodnia Samowystarczalności«.

MINISTER HERMES POZOSTAJE NA STANOWISKU.

Berlin, 22 października. (PAT.). Agencja Telegraphenunion, powołując się na informacje ze strony niemieckiej zaprzecza kategorycznie wiadomo-

ściom podawanym przez niedzielną prasę warszawską, jakoby minister Hermes miał ustąpić w najbliższym czasie ze stanowiska przewodniczącego delegacji niemieckiej do rokowań handlowych z Polską.

do poziomu jakiegoś praktycznego, krótkowzrocznego utylitaryzmu.

Dzień 10 listopada 1928 r. musi być przeczyty przez całą Polskę na prawdę w uniesieniu ducha. Nie można uroczystości tej odzierać ze skrzydeł, odbierać jej siły i potęgi, redukować jej do jakiejś zacnej uchwaty magistrackiej, o przeciętnym pożytku dla miasta.

»Pomnik żywy« musi się urodzić z twórczego entuzjazmu, a

nie z małostkowego wyrachowania. »Pomnik żywy« musi mieć moc i monumentalne kształty, strzelistość i dalekosiężność, musi się go wykuć — jak prawdziwy pomnik — z granitu lub marmuru, aby był imponujący i trwały na długie czasy i na dalekie pokolenia.

Wszakże wnosimy go jako Kolumnę Wolności wielkiego i rwącego się do życia Narodu.

ODZNACZENIA ORDEREM „ODRODZENIA POLSKI“.

Warszawa, 23 października. (Tel. wł.). W dniu 20 b. m. Minister skarbu wręczył odznaki orderu »Odrodzenia Polski« szeregowi osób ze świata gospodarczego i naukowego. Krzyżem komandorskim odznaczeni zostali pp.: J. Stecki, prezes zarządu Banku Ziemiańskiego, T. Narbutt, dyrektor Państwowego Banku Rolnego, W. Fajans, prezes zarządu Powszechnego Banku Związkowego, Wacław Dąbrowski, prof. Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego; krzyżem oficerskim zaś p. St. Gielg, dyrektor Towarzystwa Ubezpieczeń »Vita«; złotym krzyżem zasługi p. St. Nowak, naczelnik wydziału V. w departamencie budżetowym Ministerstwa skarbu.

OŚWIATA NA POWSZECHNEJ WYSTAWIE KRAJOWEJ.

Warszawa, 23 października. (Tel. wł.). W dniach 6 i 7 listopada r. b. odbędzie się w Ministerstwie oświaty zjazd delegatów ze wszyskich kuratorów w sprawie Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu. Przedstawiciele kuratorów złożą sprawozdania z dotychczasowych prac przygotowawczych na Wystawę i otrzymają wskazówki co do dalszej działalności w tym kierunku.

STRONNICTWO CHŁOPSKIE RADZI.

Warszawa, 22 października. (AW). Dziś w południe rozpoczęło się tu posiedzenie klubu parlamentarnego Stronnictwa Chłopskiego pod przewodnictwem posła J. Dąbskiego. W programie posiedzenia m. in. omówienie sprawy połączenia organizacji Kółek rolniczych z Centr. Tow. Roln. Należy zaznaczyć, że do tej pory Stronnictwo Chłopskie wypowiadało się przeciw połączeniu tych organizacji. Omawiana będzie również sprawa wzięcia udziału w uroczystościach związanych z 10-leciem t. zw. rządu lubelskiego.

O DOPUSZCZANIE ARTYSTÓW CUDZOZIEMSKICH.

Warszawa, 23 października. (Tel. wł.). Dyrektor departamentu administracyjnego w Ministerstwie spraw wewnętrznych p. Weisbrod przyjął delegację polskiego związku scen widowiskowych w Poznaniu z pp. Frączakiem, Grabowskim i Wienerem na czele. Delegaci złożyli podanie w sprawie uchylenia zakazu wjazdu i pobytu w Polsce artystom widowiskowym cudzoziemcom. Roztrząsając w podaniu motywy, które skłoniły Rząd do wydania odnośnego zakazu, polski związek scen widowiskowych wysuwa szereg postulatów w sprawie pobytu artystów-cudzoziemców w Polsce. Zgodnie z nimi pobyt artysty-cudzoziemca w kraju powinien być określony przeciętnie na 3 miesiące z prawem przedłużenia tego okresu najwyżej do 4 miesięcy. Ścisłą kontrolę ruchu osobowego artystów-cudzoziemców powinna prowadzić stała komisja polskiego związku dyrektorów scen widowiskowych.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NORMALIZACYJNA.

Praga, 22 października. (P.A.T.). Dziś przedpołudniem rozpoczęły się tu obrady międzynarodowej konferencji normalizacyjnej, w której bierze udział około 50 przedstawicieli 15-tu krajów.

Rokowania polsko-niemieckie.

Trzeźwy głos polityka niemieckiego.

Berlin, 22 października. (Tel. wł.). „Vossische Zeitung“ w numerze niedzielnym zamieszcza wstępny artykuł swego naczelnego redaktora, posła Jerzego Bernharda, p. t. „Polska“. Artykuł ten zaczyna się od stwierdzenia, że rokowania handlowe polsko-niemieckie znowu uległy przerwie, nie przynosząc żadnego wyniku. Obie strony oskarżają się wzajemnie o sabotowanie tych rokowań.

Tymczasem — pisze p. Bernhard, na podstawie miarodajnych informacji można przyjąć, że Piłsudski traktatu pragnie. Dzięki temu, sytuacja w Warszawie jest zupełnie różna od sytuacji, która istniała w gabinecie Marxa w Berlinie. Z tego więc powodu zarzuty, że Polska traktatu nie chce, nazywa p. Bernhard zwykłą gadaniną, oświadcza jednak jednocześnie, że jest rzeczą konieczną dokładne wyjaśnienie, czego właściwie Polska chce naprawę.

Jeżeli bowiem Warszawa nie ma zamiaru zawierania traktatu, to wówczas cała ustępliwość niemiecka byłaby bezcelową. W tym wypadku należałoby za pomocą ogłoszenia wszystkich dokumentów dotyczących rokowań obarczyć całą odpowiedzialnością Polskę. W dalszym ciągu swego artykułu p. Bernhard przechodzi do zasadniczego rozważania sprawy stosunku polsko-niemieckiego, podnosząc, że sprawa stosunków gospodarczych polsko-niemieckich posiada znaczenie sięgające dalej, niż same kwestje ekonomiczne. W kwestjach gospodarczych traktat z Polską posiada doniosłe znaczenie dla prowincji wschodnich Niemiec, zaś koncesje, jakie Polska poczyniłaby niemieckiemu przemysłowi elektrycznemu, włókienniczym i skórzanemu, warte byłyby tych ustępstw, jakich Polska żąda w zakresie importu węgla i importu nierogacizny bitej.

Poza tą kwestją, traktat handlowy polsko-niemiecki oznacza więcej. Jest bowiem warunkiem wstępnym do swobodnego prawdziwego uspokojenia w stosunkach polsko-niemieckich. Dlatego też każdy, komu możnaby udowodnić, że ponosi winę za rozbiście rokowań handlowych, bierze na siebie olbrzymią odpowiedzialność wobec całej Europy i pokoju europejskiego.

P. Bernhard podkreśla dalej, że stosunki Niemiec z mocarstwami zachodnimi nie zawierają w sobie obecnie żadnych większych niebezpieczeństw. Traktat locarneński, który można oceniać jak to chce, w każdym razie stanowi gwarancję przeciwko niespodziewanemu wybuchowi stanu wojny na zachodzie.

Prawdziwe niebezpieczeństwo na wschodzie i południowym wschodzie — pisze p. Bernhard — leży w chaosie myślowym bałkańskim i nieszczęsnym stałym stanie zarzewia pomiędzy Polską a Niemcami. P. Bernhard, wskazując na drażliwość i nerwowość temperamentu polskiego, oraz na rozgoryczenie panujące w Niemczech po przegranej wojnie, tudzież na troskę, jaka istnieje w Niemczech, co do losu Prus Wschodnich, przytacza dalej, że przez dłuższy czas istnieli w Niemczech politycy, którzy wierzyli w możliwość odebrania Polsce na drodze zbrojnej straconych terenów. P. Bernhard ostro atakuje te dążenia, które uważa dziś za należące do przeszłości i dowodzi, że wszystkie takie dążenia nie rozumiały oczywiście prawdy, że wojna polsko-niemiecka nie ograniczyłaby się tylko do dwu czy trzech państw, lecz musiałaby się stać wielką wojną powszechną, rozgrywaną na terenie niemieckim, w której chodziłoby nie tylko o sprawę Górnego Śląska, czy korytarza, ale może o byt całej Rzeszy niemieckiej.

Podkreślając jeszcze, że większość narodu niemieckiego zrozumiała nierealność podobnych dążeń i że dziś nie może być mowy o jakichś tendencjach wojennych niemieckich przeciwko Pol-

sce, p. Bernhard oświadcza, że wobec tego należy dziś uczynić krok naprzód. Niemcy muszą zrozumieć, że Polska nie jest państwem, które może zniknąć niebawem, Niemcy muszą dostosować się do faktu, że Państwo Polskie, jest

na stałe sąsiadem niemieckim, i że wszystkie niewygodne i nieznośne strony, jakie ten nowy układ rzeczy przyniósł dla Niemiec, mogą być pokonane albo usunięte tylko na drodze pokojowego porozumienia z tym sąsiadem.

Uroczystości w Chełmie.

Poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę gmachu Dyrekcji Kolei Państwowych.

Chełm, 22 października. (PAT.). W poniedziałek 22 b. m. przedpołudniem odbyła się w Chełmie uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę gmachu Dyrekcji kolei państwowych i kolonii urzędniczej. Na uroczystość powyższą przybył do Chełma specjalnym pociągiem p. Minister komunikacji inż. Kühn w towarzysztwie prezesa Najw. Izby Kontroli Rupiewicza oraz dyrektorów departamentów Ministerstwa komunikacji Ciechanowskiego i Golickiego. Poza tym z p. Ministrem przybył dowódca O. K. Nr. II. generał Jung. Przybywającego Ministra powitała na dworcu kompanja honorowa 7 p. piechoty ze sztantarem i orkiestrą, przedstawiciele korpusu oficerskiego z dowódcą garnizonu, pułkownikiem Chmurowiczem, władze administracyjne z Wojewodą lubelskim Remiszewskim oraz starostą Bagińskim na

czele, władze kolejowe z prezesem Dyrekcji radomskiej Andrzejewskim, władze miejskie, delegacja kolejarzy oraz stowarzyszeń społecznych i liczni przedstawiciele miejscowego społeczeństwa.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem odprawionem w katedrze oraz na placu budowy przez J. E. ks. Biskupa Fulmana w asystencji kleru, poczem ks. Biskup wygłosił podniosłe okolicznościowe kazanie i dokonał poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę rozpoczętych gmachów. Z kolei odbyło się wmurowanie aktu erekcyjnego oraz zwiedzanie rozpoczętych budowli. Po zwiedzeniu terenu budowy odbył się w Resursie obywatelskiej obiad, z udziałem Ministra i zaproszonych gości. O godzinie 13.30 p. Minister Kühn wraz z towarzyszącymi mu osobami odjechał do Lublina.

Otwarcie wiaduktu kolejowego w Lublinie.

Lublin, 22 października. (PAT.). Powracając do Warszawy z uroczystości poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę gmachu Dyrekcji kolejowej w Chełmie p. Minister komunikacji inż. Kühn zatrzymał się w Lublinie, gdzie wziął udział w uroczystości poświęcenia i otwarcia wiaduktu kolejowego. Poświęcenia dokonał J. E. Biskup Fulman, wygłaszając jednocześnie okolicznościowe przemówienie, w którym podkreślił zasługi wytrwałą pracę obecnego Rządu

w dziedzinie odbudowy, życząc jednocześnie, by odbudowa ta nadal prowadzona była z nieślabnącą mocą dla dobra Państwa i wszystkich jego obywateli. Po przemówieniu prezesa dyrekcji kolejowej radomskiej p. Andrzejewskiego p. Minister przeciął wstęgę i wraz z gronem towarzyszących mu przeszedł cały wiadukt. O godz. 13.30 p. Minister zegnany przez władze miejscowe, z Wojewodą Remiszewskim na czele, odjechał do Warszawy.

Ponowny wybuch gazu na terenach „Polminu“.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Drohobycz, 23 października. Zgodnie z naszą zapowiedzią, podaną przy sposobności ostatniego wybuchu szybu Polminu w Daszawie, że już w dniach najbliższych należy oczekiwać drugiego równie wielkiego wybuchu, w dniu 22 października o godz. 11-tej przedpołudniem nastąpił oczekiwany wybuch w szybie Polmin II »Pilata«. Gazu ziemnego dowiercono się w głębokości 757 mtr. w rurach 6 calowych. Produkcja wynosi około 200 mtr. kubicznych na minutę.

Oba wybuchy, z dnia 7 bm. na

szybie »Eugeniusz« i wczorajszy na szybie »Pilata« oznaczają dla Państwowej Fabryki Olejów Mineralnych zupełne uniezależnienie od prywatnych producentów gazu. Inicjatywa, dzięki której przeprowadzono w Daszawie z takim sukcesem uwieńczone wiercenia, oraz przygotowanie w całości materiału rurowego jest zasługą b. dyrektora Polminu prof. Pilata.

Jak się dowiadujemy ukończono montaż przygotowawczy do wiercenia trzeciego z kolei szybu, które to wiercenie potrwa około 10 miesięcy.

Trzej Polacy oskarżeni o szpiegostwo przed Trybunałem Rzeszy.

Berlin, 22 października. (ATE.). W początkach przyszłego tygodnia rozpoczyna się przed trybunałem Rzeszy w Lipsku rozprawa przeciwko 3 obywatelom Państwa Polskiego, oskarżonym o rzekome szpiegostwo. Są to: były urzędnik policji Robert Mainka, były urzędnik celný Jan

Lossa oraz kupiec Jan Kiermaszek. Prokuratorja oskarża wymienionych oraz pruskiego starszego wachmistrza straży celnej Edwarda Gemse, że uprawiali oni na niemieckiej części Górnego Śląska szpiegostwo wojskowe na rzecz Polski. Oskarżonych broni z urzędu 4-ch adwokatów lipskich.

Głód na Ukrainie.

Ryga, 22 października. (ATE.). Z Charkowa donoszą, że sytuacja głodującej ludności Ukrainy południowej staje się coraz groźniejsza. Wyasygnowane przez rząd sowiecki sumy dla pomocy głodującej ludności nie wystarczają, gdyż ceny żywności

gwałtownie się podniosły. W gubernji chersońskiej wskutek głodu szerzą się różne choroby. Przerazona klęską ludność masowo zapełnia cerkwie w przekonaniu, że głód jest karą zesłaną na Ukrainę z nieba za ustrój komunistyczny.

Kampanja przedwyborcza w Stanach Zjedn.

Londyn, 22 października. (ATE.). Kampanja przedwyborcza w Stanach

Zjednoczonych przybiera coraz większe rozmiary. Wybory odbędą się

dnia 6 listopada. Popierany przez Coolidge'a kandydat na prezydenta Hoover przybył do Nowego Yorku aby wypowiedzieć wielką mowę i wydać odezwę do wyborców. Hoover następnie ma zamiar usunąć się do czynnego udziału w wyborach i oczekiwać ich rezultatu.

ROKOWANIA REPARACYJNE.

Berlin, 22 października. (PAT.). W związku z ostatnimi wiadomościami o rozpoczęciu rokowań reparacyjnych „Berl. Tageblatt“ donosi, że belgijskie koła parlamentarne oczekują najpóźniej w ciągu sześciu tygodni pełnego wyjaśnienia w sprawie zwłania komisji rzeczoznawców. Do pory zamianowani mają być członkowie komisji rzeczoznawców, między innymi i rzeczoznawcy amerykańscy. Dopiero na podstawie wyników przygotowanych komisja będzie mogła zająć się sprawą ustalenia ostatecznych sum zobowiązań odszkodowawczych.

INCYDENT SOWIECKO-ŁOTEWSKI.

Ryga, 22 października. (PAT.). wiecki attache wojskowy Sudakow jechał wczoraj z Rygi do Kowna. Rygi Sudakow więcej nie wróci. wiadomo, spełnia on jednocześnie związek przedstawiciela wojskowego S. S. R. w Tallinie i Kownie i wiadomo na tych stanowiskach stanie.

Ryga, 22 października. (P. A.). Wczoraj przybył tu z Moskwy Pułk. Keler do Moskwy nie powróci. W kołach centrowo-demokratycznych obiegają pogłoski, że nie powróci na stanowisko posła wieckiego w Moskwie. Łotewski wiecki wojskowy w Moskwie pułk. Keler przybył z Moskwy do Pułk. Keler do Moskwy nie powróci.

ZJAZD RADCÓW HANDLOWYCH PRZY POLSKICH POSEŁSTWA ZAGRANICZNYCH.

Warszawa, 23 października. (A.). Na życzenie Min. przemysłu i handlu p. Kwiatkowskiego, będzie zwołany 1 stycznia 1929 r. zjazd wszystkich ców handlowych urzędujących w naszych poselstwach zagranicą. W programie obrad zjazdu aktualne problemy związane z handlem zagranicą Polski.

STRAJK W GDYNI.

Gdynia, 23 października. (A.). Dziś ogłoszono tu o godz. 6-tej strajk generalny robotników przemysłowych, transportowych i marynarskich Gdyni. Jeszcze w dniu wczorajszym część załogi »Żegluga Polskiej« podjęła strajk. Istnieje podejrzenie, że się tu do czynienia z wrogą akcją tatorów niemieckich, wydelegowanych przez koła zainteresowane strajkiem w Hamburgu, Lubecie i Berlinie celem przeprowadzenia strajku nie tylko w Polsce.

WYBORY DO FRANC. RADY GENERALNYCH.

Paryż, 22 października. (P.). Wyniki wyborów do Rady Generalnej, z wyjątkiem departamentów, jeszcze nie ostateczne stawiają się następująco: W 67 konserwatystów, 389 republikanów, 225 republikanów lewicowych, 161 radykałów niezależnych, 400 radykałów lewicowych, 58 republikanów socjalnych i socjalistów leżnych, 221 socjalistów zjednoczonych i 19 komunistów. Zyskali: republikanie 26 mandatów, republikanie socjalni 5, socjaliści 5, socjaliści dnozeni 16. Stracili: konserwatyści 2 mandaty, republikanie lewicowi 2 mandaty, republikanie lewicowi niezależni radykali 1, radykali 26. Mandatów komunistów 1, mandatów gła zmianie. »Le Journal« omawia wybory do Rad generalnych, dając, że rezultaty wyborów nie wadzą wielkich zmian w składzie politycznym Rad generalnych, które znacznej części były i pozostaną stronice polityki unji narodowej.

Angielsko-francuskie porozumienie morskie.

Berlin, 22 października. (PAT.) Ministerstwo spraw zagranicznych oświadczyło, że w zamian za ustępliwość Francji w sprawach morskich na rzecz Anglii, poczyniłaby Anglia prawdopodobnie pewne koncesje co do niektórych punktów problemu rozbrojeniowego. Rzeczoznawcy francuscy zbadali wówczas tę propozycję, poczem przeprowadzone rokowania z miarodajnymi czynnikami angielskimi, po zaaprobowaniu przyjętej zasady, doprowadziły do porozumienia. W końcu nota wyjaśnia, dlaczego Francja zastanawiała się nad formą układu, który nadawałby się do przyjęcia dla któregośkolwiek z państw morskich. Równocześnie z ogłoszeniem przez rząd francuski powyższej noty ukazała się w Londynie biała księga, w której podano szczegóły porozumienia morskiego angielsko-francuskiego.

Dr. MARX USTĘPUJE ZE STANOWISKA PREZESA STRONNICTWA CENTRUM.

Berlin, 22 października. (PAT.) Na odbytem w niedzielę w Magdeburgu zebraniu delegatów centrowych b. kanclerz Rzeszy dr. Marx wygłosił przemówienie, w którym na wstępie potwierdził doniesienie prasy centrowej o zamiarze ustąpienia ze stanowiska przewodniczącego stronnictwa i oświadczył, że decyzję tę powziął ze względu na niedwujężony stan zdrowia. Agendy „prezydium” prowadzić będzie do zwołania kongresu partyjnego. Przejmując do aktualnych spraw politycznych, Marx z naciskiem podkreślił, że wybór Huggenberga na przewodniczącego stronnictwa niemiecko-narodowego jest wydarzeniem niezwykle doniosłym i że wybór ten zagraża pokojowi zewnętrznemu Niemiec.

MIEDZY ZAGRZEBIEM A BIAŁOGRODEM.

Białogród, 22 października. (P.A.T.). W niedzielę odbył się w mieście Sisek w Kroatyji kongres koalicji chłopsko-demokratycznej. Obecnych było około 40.000 osób. Kongres odbył się w zupełnym spokoju i porządku. Przewodniczący Chorwatów Maczek oświadczył, że opozycja nie wróci do Skupczyny. „Ci, którzy dzierżą władzę w Białogrodzie, nadaremnie pokładali swe nadzieje w bagnietach, albowiem bagnety te są w ręku żołnierzy, naszych synów i braci. Po zbrodni w Skupczynie nie ma konstytucji, jest tylko naród i król. Czekamy, a król się nie rusza”. Słowa te wywołały ogromne wrażenie i interwencję przedstawicieli władz.

Od Wydawnictwa.

Prenumerata w miejscu (bez dostawy) wynosi miesięcznie 4-80.

Prenumerata zamiejscowa i miejscowa z dostawą do domu 5 zł 30 gr.

Dla wojskowych polskich, urzędników państwowych i komunalnych, nauczycieli szkół średnich i powszechnych, oraz emerytów, prenumeratę normalną obniżyliśmy z 5 zł 30 gr. do 3 zł 30 gr. miesięcznie wraz z przesyłką, względnie z dostawą.

Apel do Obrońców Lwowa

W dniu 11 listopada b. r. odbędzie się w Warszawie uroczystość 10-lecia odzyskania niepodległości. W dniu tym nastąpi w Warszawie zjazd członków Organizacji b. wojskowych, które wstąpiły do Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny. Ołbrzymi ten zjazd będzie potężną manifestacją b. uczestników walk o Polskę i będzie wyrazem ich niezłomnej woli służenia stałe Państwu.

Na dzień ten wyjeżdża do Warszawy liczna delegacja Związku Obrońców Lwowa z listopada 1918 roku, który należy do założycieli Federacji. Rada zawiadowcza Związku wzywa wobec tego wszystkich członków do masowego udziału w zjeździe warszawskim. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Związku w godzinach urzędowych między 19—21 wiecz. Zaznacza się, że przejazdy w obie strony i kwatery w Warszawie będą bezpłatne, podobnie jak wspólne obiady w dniu zjazdu.

STRAŻ HONOROWA OBRONCÓW LWOWA PRZY GROBIE NIEZNANEGO ŻOŁNIERZA W WARSZAWIE.

W ramach programu obchodu 10-lecia Obrony Lwowa, obrońcy Lwowa mają w dniu 11 listopada pełnić straż honorową przy Grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie.

Członkowie Związku oraz niestowarzyszeni obrońcy Lwowa, którzy chcą pełnić straż, zgłoszą się w najbliższych dniach w biurze związkowym przy ul. Rutowskiego 11 w godzinach wieczornych.

»JEDNODNIÓWKA«.

Staraniem Komisji propagandowo-prasowej Komitetu Obywatelskiego Obchodu 10 rocznicy obrony Lwowa, ukazuje się w pierwszych dniach listopada »Jednodniówka« o bogatej treści i sporej objętości. W »Jednodniówce« zabierze głos szereg najwybitniejszych obrońców Lwowa, profesorów, literatów i publicystów, tak, że będzie ona cenną i trwałą pamiątką obchodu.

Mimo bardzo okazałej objętości, »Jednodniówka« będzie sprzedawana po cenie minimalnej, by była dostępna nawet najuboższemu.

Cały dochód z »Jednodniówki« jest przeznaczony na Fundusz Obrońców Lwowa.

Prasa francuska o przerwie rokowań handlowych polsko-niemieckich.

»Ere Nouvelle« podkreśla niewłaściwość zajętą przez gabinet Müllera stanowiska w chwili, gdy Niemcy gwałtownie domagają się ewakuacji Nadrenji. Polska wysunęła jednak postulaty mające charakter bardzo ugodowy, które są bardzo zbliżone do klauzuli francusko-niemieckiego porozumienia handlowego i całkowicie zgodne z nakazami wysuniętymi przez konferencję ekonomiczną Ligi Narodów. Jasnym jest, że gabinet socjalistyczny Müllera pod naciskiem stronnictwa agrarnego rozmyślił przedłużyć wojnę gospodarczą na wschodzie Europy. Trwa ona od szeregu lat. Jest to — pisze dziennik — skandal zagrażający pokojowi. Dowodzi to, że brak bezpieczeństwa w Europie nietylko nie ustępuje lub nie zmniejsza się, lecz jest utrzymywany w całej ostrości jedynie z woli Niemiec.

norowe funkcje doradców gospodarczych rządu chińskiego w sprawie odbudowy państwa. Ford miał oświadczyć, że dotychczas nie otrzymał podobnej propozycji, jednakże gotów byłby ją przyjąć.

szła do gotowalni. Przeciągnawszy naprędce grzebieniem po strzyżonych włosach, doprowadziła do porządku swoją fryzurę, zanim zdążył zasznurować drugi trzewik. Podała mu surdut.

— Ale jak się wy dostać?
— Poczekaj lepiej trochę. Wyjrzą, czy można.
— Niepodobnieństwo, żeby to był Walter. Przecież on nigdy nie opuszcza laboratorium przed piątą.

Mówili teraz szepem. Przyszło mu na myśl, że w potrzebie straciłaby zupełnie głowę. I nagle wezbrała w nim złość do niej. Jeśli nie była pewna bezpieczeństwa, pocóż u licha wstawiała mu, że niema żadnego ryzyka?

Nagle, wstrzymując oddech, chwyciła go za ramię. Skierował oczy za jej spojrzeniem. Stali nawprost okien, wychodzących na werandę. Okiennice były zamknięte i zaryglowane. Widzieli, że biała, porcelanowa gałka klamki obraca się powoli. A jednak nie słyszeli kroków na werandzie. Było coś przerażającego w tym cichym poruszaniu się klamki. Minuta zupełnej ciszy. Poczem w ten sam niesamowity, widmowy sposób, bezszelestnie, tajemniczo poruszyła się klamka drugiego okna. Kitty w przerażeniu

straciła głowę i otworzyła usta do krzyku. Na szczęście zauważył to i szybkim ruchem ręki zatrzymał dźwięk na jej wargach.

Cisza. Zaciążyła na jego ramieniu. Kolana jej drżały, zląkł się, że zemdleje. Ze zmarszczonym czołem i zaciętymi wargami przeniósł ją na łóżko. Była biała, jak prześcieradło, a i jego twarz pomimo opalenizny pobiadła. Stał przy niej, patrząc jak urzeczony na klamkę. Milczeli. I nagle spostrzegł, że Kitty płacze.

— Na litość Boską, nie płacz — szeptał, zirytowany. — Trudno, moja kochana, jeśliśmy wpadli, tośmy wpadli. Trzeba będzie nadrobić tupetem i tyle.

Rozglądała się za chusteczką, domyśliwszy się, czego szuka, podała jej torebkę.

— Gdzie jest twój kapelusz?

— Zostawiłem go na dole.

— Bój się Boga!

— Moja kochana, zbież zmysły. Sto szans na jedną, że to nie był Walter. Pocóżby miał przyjść o tej porze? Przecież nigdy nie wraca do domu w południe. Nie?

— Nigdy!

— Założę się, o co chcesz, że to amah.

Cień uśmiechu przemknął po jej

twarzy. Jego dźwięczny, piśczętliwy głos uspokoił ją nieco, uściśnęła serdecznie jego rękę. Pozwolił jej przyjść do siebie, poczem powiedział:

— Słuchaj, nie możemy tu przecież pozostać wiecznie. Czy mogłabyś o tyle zebrać siły, by wyjść na werandę i rozejrzeć się?

— Nie jestem pewna, czy zdążam.

— Czy nie masz tu gdzie jakiejś wódki?

Zaprzączyła ruchem głowy. Zachmurzył się na chwilę. Zaczynał tracić cierpliwość i niebardzo wiedział, co robić. Nagle chwyciła go konwulsyjnie za rękę.

— A jeśli on tam czeka?

Zmusił się do uśmiechu, a głos jego zachował łagodne, przekonywujące brzmienie, którego niezawodne działanie znał tak dobrze.

— Trudno przywościć coś podobnego. Mieję trochę odwagi, Kitty. Jakżeby to mógł być twój mąż? Przecież, gdyby był widział na dole obcy kapelusz, to wobec twoich zamkniętych drzwi narobiłby niemałego hałasu. To musiał być ktoś ze służby. Tylko Chińczyk może w tak niesamowity sposób obracać gałką klamki.

(C. d. n.)

DORADCA GOSPODARCZYM CHIN.

Wiedeń, 22 października. (PAT.) W depeszach z N. Yorku podał rząd narodowy chiński zaproszenie Henrykowi Fordowi i 4 innym sławnym Amerykanom, by objęli ho-

SOMERSET MAUGHAM.

Malowana zasłona.

opowiadanie z angielskiego F. Arnsz tajnowej.

malowana zasłona. Litrą żyjący zyciem zowią.

I.

Wzroknęła, spłoszona.

— Co się stało? — zapytał.

— W ciemności, panujących w przy zamkniętych okiennicach, strzeżę, że twarz jej przyciągał przestraszu.

— Pocóż usiłował otworzyć drzwi. Nie amah*) albo który z

— Kiedy o tej porze nie przycho-

— Wzroknęła, że odpoczywam zawsze w łóżku.

— Więc któżby to mógł być?

— Walter — szepnęła drżącymi

— Wskazała mu palcem buty. Usiłował wyciągnąć, ale udzielił mu się

— Wzroknęła, że twarz jej przyciągał przestraszu. Z nieznacznym odruchem znie-

— Wzroknęła, że twarz jej przyciągał przestraszu. Z nieznacznym odruchem znie-

— Wzroknęła, że twarz jej przyciągał przestraszu. Z nieznacznym odruchem znie-

— Wzroknęła, że twarz jej przyciągał przestraszu. Z nieznacznym odruchem znie-

— Wzroknęła, że twarz jej przyciągał przestraszu. Z nieznacznym odruchem znie-

— Wzroknęła, że twarz jej przyciągał przestraszu. Z nieznacznym odruchem znie-

— Wzroknęła, że twarz jej przyciągał przestraszu. Z nieznacznym odruchem znie-

— Wzroknęła, że twarz jej przyciągał przestraszu. Z nieznacznym odruchem znie-

— Wzroknęła, że twarz jej przyciągał przestraszu. Z nieznacznym odruchem znie-

— Wzroknęła, że twarz jej przyciągał przestraszu. Z nieznacznym odruchem znie-

KRONIKA

PAŹDZIERNIK

23

Wtorek

KALENDARZ

Rz.-kat. Ignacego

Gr.-kat. Jewłajpa

Wschód słońca g 6 m 14

Zachód " " 6 " 26

Długość dnia g 10 m 12

LWOWSKA

TEATR WIELKI.

Wtorek 23 października o godz. 7.30 „Tajemnicza Dama“ opereta.

Środa 24 października o godz. 7.30 „Tajemnicza Dama“ opereta.

Czwartek 25 października o godz. 7.30 „Toska“ gośc. wyst. Zdenki Zikowej.

„Toska“ ze Zdeńką Zikową. Na czwartek 25 bm. zapowiada repertuar Teatru Wielkiego ulubioną operę Pucciniego „Toska“ z gościnnym występem w partji tytułowej pani Zdenki Zikowej, primadonny Opery Narodowej w Pradze. Znakomita artystka jest w partji „Toski“ niezrównana i świeciła w niej triumf zarówno na scenach czeskich, jak i na wielu scenach zagranicznych. Pani Zdeńka Zikowa wystąpi we Lwowie tylko dwa razy. Drugi jej występ odbędzie się w niedzielę w „Rusalkę“.

Premiera „Dziękuję za służbę“, najnowszej komedji Włodzimierza Perzyskiego, odbędzie się w piątek 26 bm. Świetna ta komedja, poruszająca aktualny problem z dziedziny współczesnych stosunków rodzinnych i małżeńskich, grana jest od szeregu wieczorów z niesłabnącym powodzeniem na scenie Teatru Narodowego w Warszawie. Na naszej scenie ukaże się ona w pierwszorzędnej obsadzie ról, pod kierunkiem reżyserskim p. Strachockiego. Główne role grają panie Jerzmańska i Jarkowska, oraz pp. Rasiński, Strachocki i Szynler.

„Rusalka“ dla młodzieży szkolnej. Na najbliższe przedstawienie dla młodzieży szkolnej, w sobotę 27 bm. o godz. 3-ciej popołudniu, przeznaczyła Dyrekcja Teatru Wielkiego, w porozumieniu z komitetem pedagogicznym, przepiękną baśń liryczną Antoniego Dworzaka „Rusalkę“. Opera ta dana będzie po cenach najniższych.

TEATR MAŁY.

Wtorek, dnia 23 bm.: Teatro dei Piccoli wszechświatowej sławy włoski teatr Sztucznych Ludzi. 2 przedstawienia, o godz. 7-ej i o 9-ej wiecz.

Środa, dnia 24 bm.: Teatro dei Piccoli, wszechświatowej sławy teatr Sztucznych Ludzi. 2 przedstawienia, o godz. 7-ej i 9-ej wiecz.

Tylko 7 dni Teatru dei Piccoli pozostaje we Lwowie. Świetny Teatr Sztucznych ludzi pozostaje tylko czas krótki w naszym mieście, mimo uznania bowiem, jakie zdobył wstępnym bojem i mimo przepelnionej sali Teatru Małego musi zadość uczynić zobowiązaniu w innych miastach. Kto więc chce zobaczyć ten fenomenalny, jedyny w swoim rodzaju teatr, którego sława rozeszła się po obu półkulach, powinien pospieszyć do Teatru Małego, gdzie w obecnej chwili króluje Józefina Baker, popisuje się niezrównany wirtuoz, pyszną apasze, Murzyn-akrobata i wiele innych typów niedoścignionych w swej dosadnej charakterystyce. Z powodu olbrzymich kosztów transportu (7000 kilo bagażu), oraz utrzymania kilkudziesięciu artystów i służby technicznej, wszelkie zniżki musiały zostać cofnięte. Początek przedstawień o godz. 7-ej i o 9-ej. W celu uniknięcia tłoku uprasza się publiczność o punktualne przychodzenie.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

APOLLO: „Błękitne noce“.
 AVENUE: „Twe usta każdy całował!“, dram w 10 aktach.
 CASINO: „Danton i Robespierre“.
 CHIMERA: „Młodzieńczy szal“.
 GRAZYNA: „Mandaryn Wu“.
 FATAMORGANA: „Chłopczyca“.
 KOPERNIK: „Małżeństwo“.
 LEW: „Gehenna zdradzonego męża“.
 LUNA: Eddie Polo.
 MARYSIENKA: „Małżeństwo“.
 OAZA: „Jej ojciec“.
 PALACE: „Tajemnicza cytadela“.
 PASAŻ: „Cyrk Tom-Mixa“.
 UCIECHA: „Przedpiekle“.

Komitet obchodu 10-ciolecia niepodległości Republiki Czechosłowackiej, zaproszony na posiedzenie w Teatrze Wielkim przez dyrektorów Henryka Barwińskiego i Czesława Zarembe, zebrał się 21 bm. celem ułożenia programu uroczystego przedstawienia, które odbędzie się w niedzielę 28 bm. jako w rocznicę ogłoszenia niepodległości. W zebraniu wzięli udział pp. konsul dr. Jan Jirasek, Jarosław Distl, dr. Agathon Horin, dr. Wisłocki, prof. dr. T. Lehr - Spławin-

ski, obaj dyrektorzy, kierownik literacki Henryk Cepnik, kapelmistrz Jarosław Leszczyński i sekretarz E. Kalinowski. Program obejmuje dwa przedstawienia: popołudniu o godz. 3-ciej komedja Franciszka Langer „Łatwiej przejść wielbłądowi“ wieczorem o godz. 7.30 opera Dworzaka „Rusalka“. Obydwa przedstawienia będą poprzedzone hymnami polskimi i czechosłowackimi.

Pogrzeb ś. p. Leopolda Szenderowicza odbędzie się jutro, w środę, o godz. 3 po poł. z domu żałoby przy ul. Głowińskiego l. 2 na cmentarzu Łyczakowski.

Wybory do Kasy chorych. Rada Okręgowa Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych we Lwowie przystępuje do wyborów do Rady Kasy chorych m. Lwowa z własną listą. W tym celu dnia 19 października b. r. ukonstytuował się Komitet wyborczy obeszany przez poszczególne Związki pracownicze. Rada Okręgowa Zw. Zaw. Prac. Umysł. staje do wyborów na platformie czysto zawodowej z wykluczeniem wszelkiej partyności i polityki. Komitet wyborczy urzęduje w lokalu Radv Okręgowej przy ul. Kopernika 26, II. p. na razie w godzinach od 18—19 codziennie.

Sensacyjny proces Platona Połotniuka, oskarżonego o skrytobójcze morderstwo, spełnione na osobie akademika Michała Huka, oraz o zbrodnię zdrady głównej przez przynależność do Ukraińskiej Organizacji Wojskowej, wyznaczony na dzień wczorajszy, został na wniosek prokuratora Gürtlera odroczony z powodu niestawienia się powołanych do rozprawy najważniejszych świadków: Jarosława Karpińca oraz braci Wasyla i Grzegorza Salewiczów, którzy krytycznej nocy spali w jednym pokoju z śp. Hukiem i Połotniukiem.

STOLECZNA

Pan Premier Bartel powrócił dziś z Poznania i objął urządowanie.

Minister Zaleski przyjął na dłuższym posłuchaniu posła Stanów Zjednoczonych p. Stetsona.

Minister Składkowski powrócił z podróży inspekcyjnej do Warszawy.

Naczelnik Wydziału wschodniego M. S. Z. p. Tadeusz Hołowko wyjechał w dniu 22 b. m. służbowo do Rygi w związku z rokowaniami polsko-łotewskimi, handlowymi i kolejowymi.

Major Idzikowski wyjechał w tych dniach do Paryża, gdzie pod jego nadzorem montowany ma być nowy samolot dla polskiego lotu transatlantyckiego. kpt. Kubala pozostał w Warszawie i prowadzi próby oraz studia nawigacyjne. Nowy polski lot transatlantycki podjęty ma być z wiosną roku przyszłego.

Festival muzyki czeskiej. Pod protektoratem P. Prezydenta Rzplitej Polskiej Ignacego Mościckiego odbędzie się w Warszawie, w czasie od 27 do 31 października festival muzyki czeskiej. Do prezydium honorowego wchodzi p. Minister Spraw Zagranicznych August Zaleski, p. Minister W. R. i O. P. Kazimierz Świtalski i p. poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny dr. Wacław Girs. Program festiwalu: W sobotę 27 b. m. w sali Konserwatorium koncert kameralny muzyki czeskiej z udziałem czeskiego kwartetu, prof. Jana Hermana i śpiewaczki koncertowej p. Jarmili Penickowej-Rochowej. Wykonane zostaną utwory K. B. Jiraka, Vit. Novaka, J. B. Foerstera, Jar. Kricki i L. Janacka. Przed rozpoczęciem koncertu krótki wykład o współczesnej muzyce czeskiej wygłosi po polsku prof. K. B. Jirak. We wtorek 30 b. m. w sali Filharmonii wielki koncert orkiestry Państw. Konserw. Muzycznego w Pradze pod batutą dyr. Opery Teatru Narodowego w Pradze, Otokara Ostrčila. Będą wykonane kompozycje J. Suka, J. B. Foerstera i Otokara Ostr-

cila. We środę 21 b. m. w Teatrze Wielkim odbędzie uroczyste przedstawienie »Sprzedanej Narzeczonej« pod dyrekcją Otokara Ostrčila i z udziałem artystów Teatru Narodowego w Pradze — Anny Kejrowej (Marynka), Józefa Masaka (Janka), Emila Pollerta (Kecala), Mirko Storka (Tomka). Przed rozpoczęciem przedstawienia odegrane będą hymny narodowe.

Otwarcie wystawy prac śp. Jacka Mierzejewskiego. W sobotę 20 b. m. w lokalu wystawowym Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków w Warszawie odbyło się otwarcie wielkiej wystawy pośmiertnej przedwcześnie zmarłego artysty-malacza Jacka Mierzejewskiego. W otwarciu wystawy wzięli udział liczni przedstawiciele Rządu, władz miejskich, dyplomacji i sfer artystycznych. Na wystawie reprezentowany jest 10-letni dorobek artystyczny Jacka Mierzejewskiego w ilości około 300 prac malarskich, rysunkowych i graficznych.

Największe w Europie kąpielisko powstanie w Warszawie. W najbliższym czasie Magistrat m. st. Warszawy ogłosi przetarg na budowę wielkiego kąpieliska przy ul. Leszczyńskiej, które oprócz kilku wielkich basenów mieć będzie 300 wanien i natryski na 1000 osób. Będzie to największe kąpielisko w Europie. Woda czerpana będzie z Wisły i ogrzewana w kotłach parowych, poczem oczyszczona w specjalnych filtrach i dla dezynfekcji chlorowana.

KRAJOWA

Wilno. Ciekawe odkrycie. Jak podaje „Kurjer Wileński“, na placu św. Piotra i Pawła w Wilnie natrafiono na znajdujące się pod ziemią jakieś budowle. Odkrycie to zostało przypadkowo dokonane przez dozorcę miejskiego, który zauważył w pobliżu kaplicy przy ul. Antokolskiej otwór w ziemi a z niego wystające jakieś sklepienie. Na miejsce przybyła miejska komisja techniczna, oraz wezwano także sraż pożarną i przy zastosowaniu wszelkich środków ostrożności przystąpiono do badania podziemi. „Kurjer Wileński“ podaje, że natrafiono na zupełnie zamkniętą podziemną budowlę, składającą się z piwnicy wysokości 5 metrów. Ściany wykazały, że budowla wzniesiona była kilkadziesiąt lat temu. Podczas badania zauważono w ścianach otwory, które następnie zamurowane były ceglami. Urząd konserwatorski prowadzi badanie wykopaliska.

Wilno. Zjazd literatów w Wilnie. W dniach od 1 do 4 listopada rb. odbędzie się z inicjatywy związku zawodowego literatów polskich w Wilnie, popartej uchwałami wszystkich zrzeszeń literackich w Polsce, zjazd delegatów związków literackich. Oprócz delegatów, proszeni są na zjazd wszyscy pisarze polscy, którzy zechcą jaknajwcześniej zgłaszać na piśmie gotowość wzięcia udziału w zjeździe. Informacje co do programu zjazdu, kwater, zniżek kolejowych i przyjęcia na miejscu udziela sekretarz związku literatów w Wilnie Witold Hulewicz, ul. Antokolska 24a, m. 5.

Wilno. „Pałac Hygieny“. W Wilnie odbyło się posiedzenie komitetu budowy „Pałacu higieny“, na którym rozpatrzone projekt budowy, sporządzony przez arch. inż. Miecznikowskiego. Projekt został zaakceptowany, a wykonanie projektu i kierownictwo robót powierzone zostało arch. Miecznikowskiemu. „Pałac“ stanie nad Wilją w pobliżu Miecznikowskiego. Roboty wykonywane będą częściowo w miarę posiadanych funduszy.

Wilno. Profesor Uniwersytetu im. Batorego ś. p. Józef Łukasiewicz, uczony przyrodnik i wielki patriota, zmarł w Wilnie. Łukasiewicz brał niegdyś udział w spisku na życie cara Aleksandra III. Sąd rosyjski skazał go na śmierć, lecz car Aleksander darował życie młodemu spiskowcowi skazując go na dożywni pobyt w twierdzy Szlisselburskiej. Ś. p. Łukasiewicz przebywał w Szlisselburgu 20 lat. Zesłany następnie na Syberję, wkrótce zastąpił jako znakomity uczony badacz przyrody.

Gdańsk. Dzień katolicki. W niedzielę odbył się w Gdańsku z inicjatywy Ligi katolickiej polskiej Dzień katolicki, który rozpoczął się rano nabożeństwem odprawionym w polskim kościele. Bezpośrednio po nabożeństwie zebrani w liczbie kilku tysięcy udali się w pochodzie do hali stoczni gdańskiej, gdzie odbyła się uroczysta akademja. Na nabożeństwie obecni byli przedstawiciele wszystkich władz i urzędów polskich w Gdańsku z Komisarzem Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej Ministrem Strassburgerem na czele, posłowie polscy do Sejmu gdańskiego i t. d.

Lublin. Nowy dowódca korpusu w Lublinie. W miejsce dotychczasowego dowódcy korpusu w Lublinie gen. Junga, który przechodzi na emeryturę, mianowany został

gen. Stanisław Taczak, dowódca dywizji piechoty z Gniezna.

Stanisławów. Wystawa zabytków. W związku z 10-tą rocznicą przywrócenia niepodległości urządzoną będzie w Stanisławowie wystawa, poświęcona przeszłości i zabytkom tego miasta.

ZAGRANICZNA

Wiedeń. 25-lecie polskiego stow. „Oświata“. W dniu 4 listopada br. obchodzi polskie stowarzyszenie „Oświata“ w Wiedniu 25-lecie swojej kulturalno-oświatowej pracy na obczyźnie. Dla uświetnienia obchodu odbędzie się w tym dniu uroczysta akademja.

Wiedeń. Odczyt o Polsce. Staraniem Związku stowarzyszeń polskich w Wiedniu odbył się odczyt Cezarego Jelenty na temat „Co Polska może i powinna dać światu“. Odczyt obecny był poseł Rzeczypospolitej polskiej w Wiedniu p. Karol Bader wraz z urzędnikami poselstwa i konsulatu oraz kolonia polska.

Genewa. Sekretarz generalny Ligi Narodów L. Drummond udaje się w drugiej połowie listopada na zaproszenie Ministra Leskiego do Polski. Podróż ta będzie miała charakter wizyty uprzejmościowej, gdyż w związku z nią p. Drummond nie otrzymał żadnej specjalnej misji. W czasie projektowanej podróży p. Drummond ma zwiedzić także i Kraków.

Praga. Udział Czechosłowacji w obchodzie święta polskiego. W związku z obchodem 10-lecia niepodległości Polski zarządzone zostało wygłoszenie w dniu 11 listopada br. 15-minutowych prelekcji we wszystkich szkołach powszechnych i innych na cetero terytorjum Czechosłowacji na temat rocy święta polskiego. W dniach najbliższych ukaże się w druku broszura poświęcona Polsce, wydana staraniem grupy czeskiej ziemia prasowego polsko-czechosłowackiego. Broszura o podobnym charakterze cząca Czechosłowacji ma być wydana staraniem grupy polskiej tegoż porozumienia.

Na fali dnia.

Reklama na niebie.

Ludziom przewraca się już doamentnie we łbach. Tłumy gapiów legają ulice, tysiące głów zadarło ku górze i patrzy na niebo.

Jakiś planetnik robi sztuczne chmury i maluje na niebiosach reklamy dla firm z bucikanami, handlu fryzjorów i najnowszego zakładu fryzjorskiego. Z czystego błękitu występuje sobie obłoczek, niby dymek dalekiego granatu, a jakiś niesamowity rysownik usiłuje coś kreślić i pisać. Nie udało się to jednak przeważnie. Przechłodnie z miasta dowcipkują ziołowie, a chłopci i baby ze wsi żegnają przesądnie, wietrząc w tem słuszą jakąś djabelską robotę. Istnieć może deńka! Zapowiedź wojny, wczesne zimy, czy morowego powietrza?...

Bo, co też to podziato się już w świecie. Dawniej niebo było czyste nadludzkim i nieosiągalnym, chłodnym, cnotliwym życiem. Przemeteusz, który włamał się do nieba, został za karę przeznaczony na powieści dla kaukaskich sępów. Tytani, cieli na łeb, na szyję z drabiny podniebnej, a Jowisz cisnął jeszcze za niego, jak kamieniem, całą Erną. Waw Babel zawałiła się, jak delozowana mienica. A dalej: Dante, opisywał piekło, bo z najgłębszym, religijnym respektem, poeci i poetki wszystkich narodów wyśpiewali o miłości najczulsze, najwznioślejsze swoje sny.

Dla naszego, starszego pokolenia niebo wspaniałem siedliskiem słońca, księżycy i niezliczonych gwiazd. Przy świetle księżycy wialiśmy najpiękniejsze chwile miłości, a ku gwiazdom staliśmy zakochani w westchnieniach. Wyczekiwaliśmy z tęsknieniem promieni słonecznych i z lękiem spoglądaliśmy na niebo, szła groźna burza.

A teraz? Prawdziwie skaranie Bóg! Wymyślono sobie, że niebo dla dzie niebieskim prześcierałem kinowej reklamy. Każą ludziom kazać szyldów i afiszów na najuczciwszym tworze przyrody. Każą wpaść nosy w górę, a tymczasem wpaść pod tramwaje i automobile. Wynik jaki? Narobi taki świsz-zypała tylko chmur na niebie i sprowadzi na miasto deszcz, żeby było jeszcze więcej błota, niż jest dotychczas.

NAUKA — LITERATURA — SZTUKA.

Ś. p. prof. W. Trojanowski.

Sztukę polską dotknął cios bolesny. Dnia 19 b. m. zmarł w Warszawie nagle na aneurizm serca, prof. Wincenty Trojanowski, prorektor Wolnej Wszechnicy Polskiej, znany w szerokich kołach stolicy jako artysta-rzeźbiarz i historyk sztuki.

Urodzony w Warszawie w r. 1859, ukończywszy Akademię Sztuk Pięknych w Petersburgu, udał się Wincenty Trojanowski na studia do Dreżna i Monachjum, poczem odbył szereg podróży po Europie. Zwiedził Bałkany, Włochy, Francję, Anglię, Holandję, osiadł na dłużej w Paryżu, gdzie przebywał do r. 1904 i stworzył najlepsze swe dzieła z zakresu sztuki medalerskiej, za które uzyskał najwyższą nagrodę oficjalną rządu francuskiego. Medale jego zostały nabyte przez Muzeum Luksemburskie.

Wróciwszy do kraju w r. 1904, otworzył początkowo szkołę rysunku, w której adeptom udzielał wszystkich zdobyczy wiedzy z tego zakresu. W r. 1906, jako jeden z założycieli Towarzystwa Kursów Naukowych, wziął najwyższy udział organizacyjny i pedagogiczny w tej instytucji. Na kursach naukowych, a potem w Wolnej Wszechnicy Polskiej prowadził seminaryjny i wykładał historię sztuki. Wielekrotnie był dziekanem, a ostatnio prorektorem W. W. P., do ostatniej chwili życia biorąc czynny udział w pracach instytucji.

Ś. p. Wincenty Trojanowski zabiegł na łamach wielu pism w różnych sprawach szerszego znaczenia. Z prac naukowych wydał drukiem następujące dzieła: »Historja sztuk plastycznych«, »Malarstwo włoskie«, »Rodowód godła herbowego Warszawy«, »Konik Zwierzyniecki«, »Podania mityczne dziejów polskich w oświetleniu wiaryznawstwa porównawczego i obrzędów ludowych«, »Wyszyński« (1928).

Śmierć zastała go przy monografii o »Wicie Stwoszu«, drukowanej w języku francuskim, a uprzednio czytanej w komisji historii sztuki w Paryskiej Akademii Umiejętności. Kulturze polskiej zasłużył się dobrze.

Odkrycia archeologiczne. „Giornale d'Italia“ donosi z Foggia, że przy prowadzeniu robót ziemnych w San-Giovanni-Rotondo w odległości około 20 klm. od Foggia natrafiono na ślady miasta przedhistorycznego. Znalezione m. in. liczne groby kamienne, głębokości 1 m 20 cm., pokryte płytami kamiennymi i zawierające kości. W pewnej odległości od tego miejsca odkopano ruiny innego miasta, z epoki romańskiej. Znalezione tam groby mają odmienny wygląd. Dno jest wyłożone kamieniami, złączonymi cementem, oraz płytami również zcementowanymi. Waży znalezione w tych grobach są emaljowane i malowane. Znalezione też szable, resztki zbroi oraz monety z wizerunkiem cesarza Klaudjusza i Agryppy.

Książka angielska o Polsce. Nakładem angielskiej firmy wydawniczej w Londynie Geoffry Bles ukaże się niebawem książka pióra dr. Korostowetza p. t. „The Rebirth of Poland“ (Odrodzenie Polski).

Nowe sztuki Pirandella. Po „Łazarzu“ autor włoski napisał już nową sztukę p. t. „Trupa księżniczki“. Jest to opowieść o zespole aktorskim, kierowanym przez pewną księżniczkę. Zespół ten, nie mając powodzenia w miastach, daje przedstawienia po wsiach, gdzie chłopcy przejmują się widowiskiem tak dalece, że dokonują masakry artystów.

Telewizje między Moskwą a Berlinem. Niemiecka prasa donosi, że sowiecki komisariat Poczty i Telegrafów zawarł umowę z tow. „Telefunken“ co do technicznego współdziałania z sowiecką Radiocentralą w Moskwie. Przedewszystkiem mają być tytułem próby zmontowane aparaty do przesyłania drogą radiową obrazów pomiędzy Moskwą a Berlinem. Gdy Moskwa będzie miała swoją krótkofalową stację nadawczą, instalacja do przesyłania obrazów ma być ustawiona na stałe. Będzie to stacja o mocy 20 kw. Stacja taka została już zamówiona w Telefunken i na początku roku przyszłego ma być uruchomiona.

zauważyć jedno: Boy wniknął naprawdą w duszę, w umysłowość, w styl i język pisarzy i dzieł, o których traktuje. Wszakże sam powiada o sobie: „brałem ich w siebie całkowicie, żywałem się kolejno z nimi, myślałem ich myślą, śmiałem się ich śmiechem, użyczałem im czasem własnej krwi aby przywrócić rumieniec ich pozornie przywidłym licom“. I w tem właśnie współżyciu, jakby przyrodnikiem, z pisarzem, w tem dotarciu do najtajniejszej jego istoty t. j. do stylu jego dzieła i jego życia — leży wartość i urok książki Boy'a.

„Mózg“, i „Płeć“ wydane z niezwykłą starannością przez księgarnię Ferdynanda Hoesicka, przynoszą zaszczyt tej zasłużonej firmie, która ogłasza od dłuższego czasu same rzeczy dobre, a publikuje je troskliwie i z godnym uznania nakładem wydawniczych wysiłków. S.

Casimir Smogorzewski. La guerre polono-soviétique d'après les livres des chefs polonais. Paris, Gebethner et Wolff, Librairie franco-polonaise et étrangère, 1928.

Nakładem paryskiej filii Gebethnera i Wolffa wyszła niewielka, doskonale napisana broszura p. K. Smogorzewskiego p. t. „Wojna polsko-sowiecka w świetle prac polskich dowódców“. Jest to zwięzły, bardzo jasno i bardzo przejrzyście napisany zarys wojny roku 1918—1920, oparty na polskich, a po części i na rosyjskich publikacjach fachowych (Piłsudski, Szepetycki, Sikorski, Kukiel, Zajac, Stachiewicz, Kutrzeba, Piskor, Pomarański, Moszczański, Tuchaczewski, Kakurin i Melikow i in.). Gros broszury wypełniają siłą rzeczy operacje r. 1920. Za motto do swej pracy wziął autor słowa dwóch wielkich wodzów francuskich, dwóch mistrzów nowoczesnej strategii marszałka Focha i marszałka Francheta d'Esperay. Pierwszy z nich powiedział: „Zwycięstwo r. 1920 jest polskiem zwycięstwem. Operacje wojenne wykonał generałowie polscy według planu polskiego“. Marszałek Franchet d'Esperay jeszcze dobitniej wypowiedział swój sąd o roku 1920. „Polska wyzwoliła się sama dzięki energii narodowej i genialnemu dowództwu Marszałka Piłsudskiego“. W ustach tych dwóch ludzi nie były to żadne zdawkowe frazesy, — to była prawda i publiczne wyznanie wiary. (s).

SPRAWOZDANIA I RECENZJE.

Boy-Żeleński. Mózg i Płeć. (Studja z literatury francuskiej). Serja I III. Wydanie nowe, przerobione. Warszawa, Nakł. Księgarni F. Hoesicka. 1928. Str. 300+343+370.

Ogromny tom (a właściwie trzy tomy) studjów Boy'a ukazują się obecnie w nowym, przerobionym, odnowionym wydaniu. Są to studja z literatury francuskiej, poprostu głosne wstępy Boy'a do jego niezliczonych, doskonałych przekładów arcydzieł literatury francuskiej. Nadał im autor tytuł „Mózg i Płeć“, gdyż jest tego zdania, że to są właśnie te dwa zasadnicze elementy, które biegną przez całe piśmiennictwo Francji, w ciągu jego dziejowego rozwoju. „Te dwa czynniki przeciwważają się i dopełniają cudownie“ — pisze Boy. „Dzięki temu nigdy intelekt nie staje się czemś oderwanem od życia, ale przeciwnie czerpie soki w najżywniejszych instynktach; nigdy, z drugiej strony, erotyzm nie wyradza się w sentymentalną bezmyślność i mdłą wrażliwość“.

Studja Boy'a, rozpoczęte „ogólnym rzutem oka“ na literaturę francuską, obejmują ogromną przestrzeń

kilku wieków piśmiennictwa francuskiego, od „Dziejów Tristana i Izoldy“ i Villona, poprzez dziesiątki znakomitych pisarzy i najciekawszych autorów, aż do Balzaca, Meriméego, Musseta i Verlaine'a. Zbiór ten stanowi „sui generis“ historję literatury francuskiej, ale nie historję uczoną, wywodzącą wszystko dokładnie i wyczerpująco, przy pomocy uznanych metod badawczych i z aparatem źródeł i przypisków, ale taką historję, co rzeczy głęboko, w radosnym uniesieniu, odczute i przeżyte, omawia z zapalem, porywająco, agitacyjnie, przekonywa czytelnika i prowadzi go, rzucając klejnoty cennych spostrzeżeń i przenikliwych analiz na tło opowiadania lekkiego, niewymuszonego, prawdziwie gallickiego,

Nie są to jednak tylko impresje Boy'a; autor korzysta bowiem z najważniejszego dorobku nauki francuskiej, stoi na poziomie ostatnich wyników nauki, to też jego krytyki czy „wprowadzenia“ zatrzymują wartość rezultatów rzetelnych i niefałszowanych. Jest to zatem ten rodzaj krytyki literackiej, którego nie wolno sobie lekceważyć. A przytem trzeba

WŁODZIMIERZ JAMPOLSKI.

Żywi sztuczni ludzie.

Przed przedstawieniem wpada na scenę człowiek zażywny, o ile mi się zdaje blondyn, w szklach, w naszym przekonaniu jak na Włocha zbyt jasny i pełny i zaczyna szybko, w paru sekundach naraz mówić, źle wymawiając mieszając słowa. Każdy z nas wsty się, jękał i namyślał, a on nie sobie robi z przeszkód, bierze turmem, kokietuje nas złą wymową francuską i złą wymową niemiecką i paru polskimi słowami. Mattem temperament, towarzyszy humor Włocha, humor, który nam się udziela. Za chwilę podnosi kurtyna, odsłania się maleńka scenka, znajdujemy się w kraju o zupełnie innych wymiarach. Musimy się do przyczynić, ale ten pociąg dokonywa się szybko.

Od marionetek, bo na nich ten teatr polega, idą widoczne sznurki ku górze, które gniewają mojego sąsiada, jakiegoś reisendera niemieckiego, czy niemiecko-czeskiego. Widziałem marionetki z niewidocznymi zupełnie sznurkami, żali się. — Nie ma pan racji, powiedziałbym mu zirygowany, gdybym miał czas i sposobność, te sznurki umyślnie są tak widoczne, jest to ironja i autironja, umyślnie igranie z iluzją i trudnościami. My, wpatrując się w scenkę i figurki, zapominamy

my z wolna nie tylko o sznurkach, ale o pozornej martwocie i małości tych postaci, które w oczach naszych nabierają coraz więcej życia.

Figurki najpierw odgrywiają, że tak powiemy, artystów z Variété. Tancerka, parodująca swoje koleżanki większe, żywe, a może bardziej automatyczne od niej, kłania się, posyła całusy, przy dźwiękach muzyki skacze na przód kuli, porusza ją, drepając po niej nogami. Potem tancerze, akrobaci, śpiew na tle ślicznej dekoracji, wyobrażającej zatokę neapolitańską. Te dekoracje, spuszczone błyskawicznie i usuwane równie prędko, stanowią całość barwną, artystyczną, fantastycznie bajkową, ironicznie parodującą.

Ta trupa włoska pokazuje nam, co można wydobyć z marionetek, jak wyrzeźbić i scharakteryzować ich rysy, jak żywymi, naturalnymi, indywidualnymi uczynić ich ruchy. Genjalne palce, śmiało rzecz można, poruszają temi sznurkami, wprawiają w ruch te figurki. Radość z tworzenia świata małego, barwnego, wystarczającego sobie i wesołego, — oto co jest znamieniem tej sztuki, bo ze sztuką mamy tu do czynienia, oto co pociąga, podbija widzów, wywołuje tęczę uśmiechów na twarzach, a przy końcu każdego numeru, a co dopiero po zakończeniu całego przedstawienia, wprawia ręce wszystkie w ruch rżęsiście klaskający, jakgdybyśmy sami

byli marjonetkami, ciągniętymi przez sznurki, wchodzącymi radośnie w świat barw, ruchu i iluzji.

Chwilami przyłapuję siebie samego na tem, że z widza teatru marjonetkowego wylazi recenzent, oceniający aktorów. »Czarny charakter« w operze »Złodzieje z Bagdadu« wydaje mi się lepszy od amanta, kwalifikuję członków chóru, ten środkowy, najbardziej mi się podoba. A potem znów zapomina się o postaciach. W »Gejszy« zajmują nas dekoracje, ten mały światek wschodni, zapadająca noc, rozbłyskujące lampjony, wschód z bajki, mieszanina chińszczyzny z japońszczyzną.

Potem znów Variété, raczej Music-Hall. I tu numer, który wydaje mi się najbardziej udatny. Już ci śpiewacy, śpiewaczki, ci brodacze, te chóry, parodowały znakomicie automatyzm śpiewaków i chórów żywych. To, co teraz się dzieje, jest już groteską, przewyższającą jeszcze tamte sceny ruchem, życiem, charakterystycznością.

Uwłosiony, jak to musi być, wirtuoz, profesor muzyki i akompaniator, siedzi przy fortepianie. Muzyka własna wprawia go w stan ekstazy, cznego, arcykomicznego podniecenia. Ciało całe, włosy, ręce, nogi, wszystko jest w nieustającym ruchu, dopelnia wyrazem swoim muzykę, jak gdyby muzykę sam stawał się groteskowym instrumentem. Gra nieśmiertel-

ną »Modlitwę dziewicy« i palcem ze skrzydeł klawiatury wydłubuje, wygrzebuje to piskliwe, to huczące tony. Potem widzimy jego uczniów. Wydekoltowana śpiewaczka, obok niej barczysty młody człowiek, o wyglądzie nieco tumanowatym, czarne, twarde włosy schodzą mu nisko na czoło, oczy są ponure, walczy z katarami i próbuje głosu.

I tak oczy nasze pędzą od mistrza do uczniów i uczenic, i z powrotem, starają się wszystko uchwycić, w tym nadmiarze jednak ruchu okazuje się, że oczy nasze, nasza wrażliwość nie są dość pojemne, niejedną odcień, nie jeden rys charakterystyczny przepada, tak, jak w dobrym teatrze, w którym każdy artysta gra bez przerwy, bez względu na to, czy przypadła nań kolej zabrania głosu i czy właśnie na nim w tej chwili spoczęła uwaga widowni.

I koniec, niestety koniec, jednogodne brzmienie oklaski, o których była mowa, światło, przed kurtynę wychodzi znów p. dyrektor Podrecca, ciągnie za ręce swoich współpracowników i współpracowniczek, ludzi z grzywami, niewiasty przewaźnie w okularach, oni i one nadnaturalnie wielcy, tak, że po tym bajkowym świecie liliputów, do którego przywykliśmy już, oni z kolei wydają się nam postaciami z bajki o wielkoludach, mniej naturalnymi od tamtych.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Po strajku łódzkim.

Łódź, 22 października. (AW). W związku z proklamowaną wczoraj przez komisję strajkową likwidację strajku poczyniono przygotowania zarówno w kołach przedsiębiorców przemysłu włókienniczego jak i w Inspektoracie Pracy do unormowania stosunków w przemyśle włókienniczym.

Dziś rano Inspektorat Pracy zwrócił się do obu Związków włóknarzy w sprawie uzgodnienia terminu podpisania umowy. Spodziewają się podpisania umowy dziś późnym wieczorem lub najdalej jutro. Robotnicy otrzymają 5 procentową podwyżkę płac, po zatem przemysłowcy będą płacić za postoje począwszy od 1 godziny dziennie do 2 godzin tygodniowo.

Warszawa, 22 października. (AW). „Prz. Wiecz.” informuje, że w związku ze stratami, jakie ponieśli robotnicy włókienniczy w czasie strajku, przemysłowcy wypłacą im zaliczkę w wysokości 2 tygodniowego zarobku, który będzie potrącany ratami nie wcześniej, jak przed lutym 1929 r.

Warszawa, 22 października. (AW). Korespondent „Kurjera Czerwonego” donosi z Łodzi, że dwie największe fabryki: Widzewska Manufaktura i Scheibler uruchomione zostały tylko częściowo. Zarząd Manuf. Widzewskiej nie zgodził się na udzielenie robotnikom 5 procentowej podwyżki, a nawet wywiesił nową tabelę płac obniżających wynagrodzenie robotników o 10 proc. Tem sam dziennik donosi, że w zakładach Scheiblera wywieszono ostatnio nową tabelę kar, co wstrzymało robotników od gremjalnego podjęcia pracy.

Kupiectwo lwowskie a bierność bilansu handl.

W związku z akcją, jaką podjęło nasze społeczeństwo w kierunku niesienia pomocy Rządowi w zwalczaniu bierności bilansu handlowego przez zorganizować się mający w najbliższym czasie tydzień obrony bilansu handlowego, odbyło się w niedzielę dnia 21 b. m. z inicjatywy Stowarzyszenia Kupców Polskich ogólne zebranie kupiectwa w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Legjonów 1.

Na zebraniu powyższym, w którym wzięli udział najwybitniejsi przedstawiciele niemal wszystkich dziedzin przemysłu i handlu miejscowego, wygłosił prezes S. K. P. dr. inż. Stanisław Bienkowski referat p. t. „O roli kupiectwa polskiego w zwalczaniu bierności bilansu handlowego”.

W dyskusji nad referatem zgodnie z myślą prelegenta, podkreślono konieczność nie tylko ograniczenia importu, lecz także wzmocnienia eksportu przez spotęgowanie krajowej produkcji, która zdobywając sobie rynek zewnętrzny ogranicza potrzebę i możliwość importu a umożliwia ważny dla aktywności bilansu eksport. Podkreślono z naciskiem, że pierwszym warunkiem powodzenia krajowego towaru jest niższa od zagranicznej jego cena. Jednakże w czasach obecnych w obniżeniu ceny przeszkadzają bardzo wysokie koszty produkcji. W dziedzinie propagandy towaru krajowego ma bardzo ważną rolę przede wszystkim kupiec, który może nie tylko zaopatrywać się w towar krajowy, lecz także dzięki swojemu znanstwu wykazać konsumentowi wyżność wyrobu krajowego nad zagranicznym. Zatem rola kupca, który zależnie od swoich potrzeb tworzy modę, jest przede wszystkim wychowawcą w odniesieniu do naszego konsumenta, odznaczającego się nieufnością do towaru krajowego, przeceniającego produkt zagraniczny. Wszyscy uczestnicy zebrania, którzy zabierali głos w dyskusji, wypowiedzieli się za potrzebą powtórzenia wygłoszonego przez p. inż. dr. Bienkowskiego referatu przed znacznie szerszym forum, aniżeli tylko przedstawicielami przemysłu i kupiectwa. Proponowano urządzenie wielkich zebrań począwszy od publiczności skła-

dającej się przede wszystkim z konsumentów celem bezpośredniego zbliżenia przemysłowca lub kupca z polskim odbiorcą. W dyskusji zabierali głos: pp. Wit Sulimirski, Langier, Rozumilowski, Niewczyk, Gąsiorowski i inni.

Polityka płac jako zagadnienie ekonomiczne.

Polityka płac, ich zwyczaj czy zniżka od lat dziesiątek a może i wcześniej nie przestaje być przedmiotem stałego zainteresowania, troski i rozważań; przeważnie uważa się ją za problem natury wybitnie społecznej i pod tym też kątem widzenia roztrząsa się nasuwające się w tej dziedzinie kwestje. Polityka płac jest jednak co najmniej w tym samym stopniu zagadnieniem ekonomicznym, wywierającym dominujący wpływ tak na rynek wewnętrzny, jak i na możliwości eksportowe i jako takie pragniemy je w najogólniejszym choćby rozpatrzyć zarysie.

Zwyczaj płac nie jest nigdy zjawiskiem wyodrębnionym z całokształtu kwestyj gospodarczych, lecz owszem wiąże się z nimi zawsze ściśle, pozostając pod ich wpływem i wpływając na nie nawzajem. Rzecz najlepiej uwiódźni się na przykładach. I tak, gdyby w pewnej gałęzi produkcji nastąpiła zwyczaj płac bez równoczesnego zwiększenia wydajności pracy, pociągnie to za sobą wzrost kosztów produkcji i zwyczaj ceny; dane artykuły staną się droższymi, napotkają na rynku na ubytek siły nabywczej tam, gdzie zwyczaj płacy nie nastąpiła, a konsekwencją tego będzie ograniczenie produkcji w tej gałęzi, bezrobocie i inne złączone z tem zjawiska. Nie lepiej będzie, jeśli wzrost płac nastąpi równocześnie choćby we wszystkich gałęziach produkcji, bez równoczesnego zwiększenia wydajności pracy; nastąpi wtedy wzrost wszystkich cen krajowych; siła nabywcza zwiększonych zarobków nie zwiększy się, a podwyżka płac będzie iluzoryczną.

Zwyczaj płac możliwą jest tylko przy równoczesnej zwyczaj wydajności pracy; wtedy bowiem zwiększa ona siłę nabywczą danej grupy pracowników, nie powodując bynajmniej wzrostu cen i nie wywołując tem samym ubytku teje siły w innych grupach pracowniczych. Następnym tego jest wzrost zapotrzebowania na rynku, uruchomienie nowych warsztatów pracy i spadek bezrobocia. Na tem to jedynie właściwym stanowisku stanęły najbardziej uprzedmiotowane kraje świata, a w pierwszej linii Stany Zjednoczone Ameryki. Ten moment winien być przy rozważaniu problemu płac zawsze brany pod rozwagę, bo tylko takie rozwiązanie kwestji jest w stanie uzasadnić podwyżkę płac bez wywoływania przykrych a czasem wprost katastrofalnych następstw gospodarczych. Jeżeli zarobki amerykańskie są dwa — a może i więcej — krotnie wyższe od europejskich, to pamiętać trzeba o tym niezaprzeczalnym fakcie, że wydajność pracy jest tam o 50% wyższa, niż w najwydatniejszych pod tym względem krajach Europy.

Dr. L.

Ograniczenie emigracji do Argentyny. Wobec tego, że władze argentyńskie zarządziły ograniczenie w wydawaniu wiz paszportowych dla emigrantów, dopuszczając do emigracji: 1) osoby pojedyncze lub całe rodziny, posiadające pozwolenie na wylądowanie wydane przez Generalny Urząd Imigracyjny w Argentynie; 2) rolników, posiadających zaśw. władz polskich, iż jako rolnicy jadą w celu pracy na roli; 3) reemigrantów, posiadających zaświadczenia władz argentyńskich o dobrym prowadzeniu się i nie karalności sądowej podczas ich pobytu w Argentynie oraz władz polskich od czasu powrotu do chwili obecnej. Ekspozytura z polecenia Urzędu Emigracyjnego wstrzymała z dniem 16 b.

m. wydawanie zaświadczeń na bezpłatne paszporty emigracyjne do Argentyny osobom nienależącym do żadnej z trzech kategorii wyżej wymienionych. Wizy do Argentyny udzielać będzie Ekspozytura według dotychczasowych zasad na wszystkich paszportach, wystawionych przez Starostwa najpóźniej do 20 października b. r. a emigranci posiadający paszporty wystawione po 20 b. m., choćby wystawione na podstawie dawniej wydanych zaświadczeń paszportowych, nie będą mogli otrzymać wizy, dopóki ograniczenia nie zostaną cofnięte.

Podwyższenie cła na smalec i słoninę. Nr. 85 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej mieści pod pozycją 752 rozporządzenie Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa o podwyższeniu ceł przywozowych na smalec i słoninę. Dotychczasowe polskie stawki celne były w tej dziedzinie bardzo niskie i wynosiły na słoninę świeżą i soloną oraz smalec tylko 3 zł. od 100 kg. zaś na słoninę paprykowaną i wędzoną 20. Tego rodzaju cło nie stanowiło bynajmniej ochrony polskiego rynku zwłaszcza, że inne państwa ustanowiły na te produkty premje eksportowe a nawet uprawiają dumping. Powodowało to coraz bardziej wzmagający się import tłuszczów do Polski, odbijający się ujemnie na bilansie handlowym. Dlatego też uzasadnioną jest obecna podwyżka a to do 40 zł. na słoninę świeżą, 50 zł. na smalec a do 60 zł. na słoninę paprykowaną.

Chcąc jednak zapobiedz ewentualnemu brakowi tłuszczów względnie zbytnej zwyczaj ich cen, rozporządzenie przewiduje zarazem zniżkowe cło w dawnej wysokości 3 zł., wprowadzić się mające na wypadek, gdyby produkcja krajowa okazała się niewystarczającą lub też gdyby nastąpiła nadmierna zwyczaj cen.

Spadek cen na bekony polskie. Ostatnie notowania na bekony polskie na rynku londyńskim wykazały spadek z 98 sh. na 84 sh.; znaczna ta zniżka wywołana została nadmierną podażą bekonów duńskich, których zaofiarowanie dochodziło ostnio do 16.000 sztuk tygodniowo.

Rada Nadzorcza Banku Śląskiego. Podsekretarz stanu w Ministerstwie skarbu, dr. T. Grodyński, dyrektor departamentu ogólnego tegoż ministerstwa S. Starzyński, nacelnik wydziału polityki kredytowej w departamencie obrotu pieniężnego p. J. Kulski, oraz naczelny dyrektor Banku Gospodarstwa Krajowego p. Korwin-Szymanowski wyjechali w dniu 22 b. m. do Katowic na posiedzenie Rady Nadzorczej Banku Śląskiego.

Giędy.

Lwów, dnia 22 października 1928.

Obroty giełdowe: 4½% l. z. Bku Kraj. 49.50. Bank Małopolski 26.75. Browary 225, 225.—. Chodorów 191.—. Gazy wsch. 26.75 27.—. Parowozy 36.—. Tresp 22.50. Zieleniewski 162.—. Dolarówka 99.—. 4% Inwest. 1.20. Bank Polski 173.50.

Lwów, dnia 22 października 1928.

Na Giełdzie większe obroty w życie, owsie, ziemniakach i otrębach.

Pszenica poszukiwana podrozała, owies w cenie utrzymany, żyto nieco potaniało. Zwyżkują natomiast hreczka, jęczmień, otręby, groch, proso, mąka pszenna i wszystkie gatunki kasz.

Tendencja niejednolita. Usposobienie ożywione.

Żyto małopolskie 33.75 do 34.75. Pszenica kraj. dworska 45.75 do 46.75. Pszenica kraj. zbior. 43.25 do 44.25. Jęczmień małop. przemiał 29.75 do 30.75. Owies małopolski 31.— do 32.—. Ziemniaki przemysłowe 6.25 do 6.75. Groch ¼ Victorja 57.50 do 67.50. Groch polny 45.— do 47.—. Hreczka 35.— do 36.—. Len 70.— do 72.—. Mąka pszenna 40% 80.— do 81.—. Mąka pszenna 50% 70.— do 71.—. Otręby żytnie 24.— do 24.50. Otręby pszenne 24.75 do 25.25. Kasza hreczana 70.75 do 72.75. Kasza jaglana 75.75 do 77.75. Kasza jęczmienna 49.25 do 51.75. Pęczak 49.— do 51.—. Proso krajowe 40. do 41.—. Inne kursa bez zmiany.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 22 października 1928

Dolary St. Zjedn.	8:88	8:90	8 86-75
Franki franc.	35:10	35:19	35:01
Belgia	123:95:00	124:26:00	123:64:00
Holandja	357:45	358:35	356:50
Kopenhaga	237:70	238:30	237:10
Londyn	43:24:50	43:35:00	43:18
Nowy Jork	8:90	8:92	8:88
Paryż	34:83:50	34:92:00	34:75:00
Praga	26:42	26:48	26:36
Szwajcaria	171:59	172:02	171:16
Sztokholm	238:30	238:90	237:70
Wiedeń	125:28:00	125:59:00	124:97:00
Włochy	46:72:00	46:84	46:60
5% pożyczka konwersyjna 67:00			
pożyczka kolejowa konwersyjna 60:75			
pożyczka kolejowa — 102:50 —			
pożyczka dolarowa 86:00			
dolarówka 98:75 97:50 97:85			
8% listy zastawne Banku Gosp. Kraj. 94:00			
8 1/2% listy zastawne Banku Rolnego 94:00			
8% oblig. komun. Banku Gosp. Kraj. 94:00			

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 22 października 1928

Bank Dysk.	134:50	Lilpop Rau	38:00
Bank Handl.	120:00	Modrzejów	35:25
Bank Polski	174:50	Ostrowiec	1:112
Dąbrowa	88:00	Starachowice	46:00
Siła i Światło	131:00	Zieleniewski	160:00
Warsz. cuk.	52:00	Zawiercie	21:00
Węgiel	100:00	Bank Małop.	27:00
Cegielski	44:00	Siersza d.	56:00

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, dnia 22 października 1928

Bank Przem.	176:00	Parowozy	30:00
Tohan	15:00	Chodorów	192:00
Siersza g.	57:50	Piasecki	12:00
Zieleniewski	165:00	Niemojewski	230:00

GIEŁDA WIENSKA.

Wiedeń, dnia 22 października 1928

Amsterdam	284:65	Bankverein	25:90
Belgrad	12:48	Bodenkredit	111:35
Berlin	169:17	Kreditanstalt	59:00
Brussels	98:71	Anglobank	26:85
Budapeszt	123:79	Hipoteczny	93:55
Bukareszt	4:28	Kompas	0:70
Kopenhaga	189:35	Länderbank	29:60
Londyn	34:45	Mercury	22:50
Madryt	114:70	Unionbank	—
Medjolan	37:20	Obrotowy	118:40
N. Jork	710:15	Kolej poln.	11:35
Paryż	27:72	Zivnostenska	125:00
Praga	21:05	Czerniowce	77:50
Sofja	5:11	Austr. kol. p.	25:75
Sztokholm	189:70	Kolej połudn.	11:30
Warszawa	798:9:00	Goleszów	396:00
Zurych	136:67	Cement	149:00
Amerykańskie	706:90	Browary	188:00
Niemieckie	169:10	Alpiny	43:60
Bułgarskie	168:90	Berg u. Hüt.	838:00
Francuskie	27:68	Krupp	110:50
Włoskie	37:16	Poldi Hütten	177:75
Jugosłow.	12:43	Prager Eisen	420:00
Polskie	79:92	Rima	126:20
Czeskie	21:01	Skoda	281:25
Węgierskie	123:80	Siersza	19:00
Szwajcarskie	136:35	Silesia	0:04
Angielskie	34:39	Zieleniewski	131:50
Holenderskie	—	Apollo	173:75
Rumuńskie	4:29:50	Fanto	8:75
Belgijskie	—	Karpaty	28:00
Renta majowa	0:711	Galicja	79:00
Renta lutowa	0:19	Nafta	37:00
Renta koron.	0:716	Schodnica	10:00
Dunaj S. Adria	85:45	Rakszawa	—
Tureckie	29:50	Bank Małop.	0:31

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, dnia 22 października 1928

	Otwarcie	Zamknięcie
Paryż	—	20:29:00
Londyn	—	25:1:925
Nowy Jork	—	5:19:52
Belgia	—	72:22
Włochy	—	27:21
Hiszpanja	—	83:95
Holandja	—	508:30
Berlin	—	123:75
Wiedeń	—	73:02:00
Sztokholm	—	138:85
Oslo	—	138:55:00
Kopenhaga	—	138:55:00
Sofja	—	3:75
Praga	—	15:30
Warszawa	—	58:—
Budapeszt	—	90:58:50
Białogród	—	9:—
Ateny	—	6:—
Konstantynopol	—	2:—
Bukareszt	—	3:—
Helsingfors	—	13:09:50
Buenos Aires	—	218:50

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż, dnia 22 października 1928

Londyn	124:19	Holandja	1026:50
N. Jork	25:61	Praga	75:90
Belgia	356:00	Rumunja	15:50
Włochy	134:15	Niemcy	610:00
Szwajcaria	492:75	Wiedeń	360:00

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn, dnia 22 października 1928

N. Jork	485:96	Niemcy	20:368
Holandja	12:09:75	Szwajcaria	25:90
Francja	124:19	Praga	163:62
Belgia	34:895	Wiedeń	34:49
Włochy	92:58	Warszawa	43:25

T. 776/28. Dmytro Maliszewski Klemensa, urodzony 1893, z Tyśmienicy, żołnierz, zginął na wojnie roku 1916. Celem uznania go zmarłym, uwiadomić Sąd albo kuratora Stefana Hołubę w Tyśmienicy o zaginionym do 6 miesięcy. 9124

Sąd okręgowy.
Stanisławów, 17 września 1928.

T. 710/28. Jurko Charenko Iwana, urodzony 1890, zamieszkały w Roszniowie, żołnierz, zginął na wojnie roku 1914. Celem uznania go zmarłym, uwiadomić Sąd albo kuratora Wasyla Misiugę w Roszniowie o zaginionym do 6 miesięcy. 9125

Sąd okręgowy.
Stanisławów, 17 września 1928.

T. 729/28. Wasyl Maśluj Stefana, urodzony 1888 w Głębokiem, żołnierz, zginął na wojnie roku 1915. Celem uznania go zmarłym, uwiadomić Sąd albo kuratora Dmytra Czerewko w Głębokiem o zaginionym do 6 miesięcy. 9126

Sąd okręgowy.
Stanisławów, 27 sierpnia 1928.

T. 690/28. Grzegorz Paluga, urodzony 1875, z Oleszy, żołnierz, miał umrzeć 1916 r. w szpitalu na Węgrzech. Celem uznania go zmarłym, uwiadomić Sąd albo kuratora Wasyla Łukasiewicza w Bratyczowie o zaginionym do 6 miesięcy. 9127

Sąd okręgowy.
Stanisławów, 27 lipca 1928.

T. 730/28. Michał Łuń Andrija, urodzony 1891 w Głębokiem, żołnierz, zginął na wojnie roku 1915. Celem uznania go zmarłym, uwiadomić Sąd albo kuratora Iwana Semenyszyna w Głębokiem o zaginionym do 6 miesięcy. 9128

Sąd okręgowy.
Stanisławów, 29 sierpnia 1928.

T. 717/28. Nykoła Botiuk, urodzony 1893, z Hołoskowa, żołnierz, zginął na wojnie roku 1915. Celem uznania go zmarłym, uwiadomić Sąd albo kuratora Pańka Melnyczenko w Hołoskowie o zaginionym do 6 miesięcy. 9129

Sąd okręgowy.
Stanisławów, 21 sierpnia 1928.

T. IV. 116/28/2. Edykt. Piotr Szczur syn Franciszka urodzony 1 października 1880 w Babicy pow. Wadowice żołnierz 56 p. p. b. armji austr. zginął w niewoli rosyjskiej bez wieści z końcem roku 1917. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się aby uwiadomiono Sąd w Wadowicach o zaginionym do 6 miesięcy od ogłoszenia, poczem Sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie. 9152

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Wadowice, dnia 27 września 1928 r.

T. IV. 110/28/3. Edykt. Franciszek Jarosz syn Franciszka urodzony 15 marca 1869 w Berwałdzie dolnym żołnierz b. armji austr. ostatnią o sobie wiadomością dał w jesieni 1918 ze szpitala polowego Nr. 1015. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się aby uwiadomiono Sąd w Wadowicach o zaginionym do 6 miesięcy od ogłoszenia, poczem Sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie. 9151

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Wadowice, dnia 6 października 1928 r.

T. IV. 99/28/3. Edykt. Jan Pytel urodzony 16 V. 1898 w Wierprzu pow. Wadowice żołnierz 12 p. dragonów 6 armji austr. ciężko ranny zginął bez wieści na froncie rumuńskim w dniu 19 sierpnia 1918 r. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się aby uwiadomiono Sąd w Wadowicach o zaginionym do 6 miesięcy od ogłoszenia, poczem Sąd na ponowny wniosek orzeknie ostatecznie. 9150

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Wadowice, dnia 16 października 1928 r.

T. IV. 91/28/5. Edykt. Andrzej Duraś, syn śp. Józefa i Marji ze Suchanów, rel. rzym.-kat., urodzony dnia 27 września 1900 pod Nrd. 4 w Łęgorzu, przysiółek Jareńówki (powiat Jasło), tamże do dnia 23 lutego 1920 zamieszkały, — odąd jako żołnierz polno-lotniczego 3 kompanji i jako uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, walczył następnie na linii bojowej Jabłonna-Sarnaki i tamże w czasie około dnia 15 sierpnia 1920 jako rozszarpany granatem miał ponieść śmierć bohaterską. Celem ustalenia do wodu tej śmierci ogłasza się publiczne wezwanie o przesłanie wiadomości o nim podpi-sanemu Sądowi w ciągu trzech miesięcy licząc od daty ogłoszenia edyktu w „Gazecie Lwowskiej“, poczem na ponowny wniosek zapadnie ostateczne orzeczenie. 9080

Sąd okręgowy, Oddział IV.
Jasło, dnia 10 października 1928.

T. 214/28. Jan Grabowski urodzony 13 kwietnia 1817. w Niesłuchowie powiat Kamionka strumiłowa zginął od roku 1920 jako żołnierz austriacki na wojnie światowej. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się aby o zaginionym uwiadomiono do 6 miesięcy Sąd lub kuratora adwokata dra Sternschusa w Złoczowie. 9153

Sąd okręgowy.
Złoczów, 26 września 1928.

T. 178/26. Bazyli Kołodij, syn Antoniego z Makuniowa, lat 46, zamieszkały w Szeszerowicach, jeniec wojenny, nie daje wiadomości od 1916. Wzywa się, by do pół roku od ogłoszenia udzielono wiadomości o zaginionym Sądowi lub kuratorowi Drowi Atlasowi, adwokatowi w Sądowej Wiszni. 9114

Sąd okręgowy.
Przemyśl, dnia 27 czerwca 1926.

T. 50/27. Michał Gałuszka, urodzony 1886 w Jankowicach, żołnierz, w bitwie 1914 zginął. Wzywa się, by do pół roku od ogłoszenia udzielono wiadomości o zaginionym Sądowi lub kuratorowi Drowi Buxbaumowi, adwokatowi w Przemyślu. 9115

Sąd okręgowy.

Przemyśl, dnia 12 kwietnia 1927.

T. 118/28. Iwan Matyczak syn Dmytra, urodzony w Grabowcu 1884, żołnierz wojska ukraińskiego, zmarł w szpitalu 1919. Wzywa się, by do pół roku od ogłoszenia udzielono wiadomości o zaginionym Sądowi lub kuratorowi Drowi Buxbaumowi, adwokatowi w Przemyślu. 9116

Sąd okręgowy.

Przemyśl, dnia 27 sierpnia 1928.

T. 154/28. Władysław Olejarz, syn Marcina, urodzony w Pruchniku wsi 1891, żołnierz, zginął w czasie szturmie we wrześniu 1914. Wzywa się, by do pół roku od ogłoszenia udzielono wiadomości o zaginionym Sądowi lub kuratorowi Drowi Mantłowi, adwokatowi w Przemyślu. 9117

Sąd okręgowy.

Przemyśl, dnia 21 września 1928.

T. 165/28. Andrzej Werhun, syn Jana, urodzony w Czernilawie 1892, żołnierz, w bitwie pod Krańnikiem 1914 zginął. Wzywa się, by do pół roku od ogłoszenia udzielono wiadomości o zaginionym Sądowi lub kuratorowi Drowi Amisenowi, adwokatowi w Przemyślu. 9118

Sąd okręgowy.

Przemyśl, dnia 17 września 1928.

T. 167/28. Franciszek Drapała syn Jana, urodzony w Pruchniku wsi 1893, żołnierz, w czasie walk w grudniu 1914 zginął. Wzywa się, by do pół roku od ogłoszenia udzielono wiadomości o zaginionym Sądowi lub kuratorowi Drowi Trattnerowi, adwokatowi w Przemyślu. 9119

Sąd okręgowy.

Przemyśl, dnia 22 września 1928.

T. 126/28/4. Joachim Hałyszyn z Isaj, pow. Turka, powołany w r. 1915 do 9 p. obrony krajowej, walczył na froncie rosyjskim, skąd dostał się do niewoli, a od r. 1916 nie daje znaku życia o sobie. Wzywa się, aby udzielono Sądowi wiadomości o powyż wymienionym, a na ponowną prośbę po dniu 1 maja 1929 rozstrzgnie się o uznaniu za zmarłego. 9103

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 9 października 1928.

T. 18/28/4. Piotr Brejłyk z Laszek zawiązanych, pow. Rudki, powołany w roku 1918 do wojska ukraińskiego, dotychczas do domu nie powrócił. Wydaje się przeto ogólne wezwanie, aby udzielono Sądowi wiadomości o powyż wymienionym. Sąd na ponowną prośbę po dniu 15 kwietnia 1929 rozstrzgnie o uznaniu za zmarłego. 9104

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 14 kwietnia 1928.

T. 309/25/4. Hersch Schwarz z Tustanowic, powiat Drohobycz, powołany w sierpniu 1914 do 33 p. obrony krajowej, walczył na froncie rosyjskim, a od r. 1917 ślad za nim zginął. Wzywa się, aby udzielono Sądowi wiadomości o powyż wymienionym. Sąd na ponowną prośbę po dniu 15 kwietnia 1929 rozstrzgnie o uznaniu za zmarłego. 9105

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 26 września 1928.

T. 508/28. Jurko Hłuchmaniuk Łesia, urodzony 1888, z Delatyna, żołnierz, zginął w niewoli rosyjskiej 1915 roku. Celem uznania go zmarłym i rozwiązania małżeństwa z Anną Hłuchmaniuk ur. Kuchtaruk, uwiadomić Sąd lub obrońcę wężła małżeńskiego Dra Nawrockiego w Delatynie o zaginionym do 6 miesięcy. 9122

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 22 sierpnia 1928.

T. 718/28. Marja Kucharuk, zam. Sokółczuk, urodzona 1889, z Delatyna, wydalw- szy się w roku 1917 z wojskiem rosyjskim do Rosji, zginęła. Celem uznania ją zmarłą, uwiadomić Sąd albo kuratora Michała Wolarczuka w Delatynie o zaginionej do 1 roku. 9098

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 31 sierpnia 1928.

T. 80/28/4. Michał Srabacha, syn Jurka z Koniuszek siemianowskich, pow. Rudki, powołany w r. 1914 do wojska austriackiego, od r. 1917 nie daje znaku życia o sobie. Wzywa się, aby udzielono Sądowi wiadomości o powyż wymienionym, a na ponowną prośbę po dniu 1 kwietnia 1928 rozstrzgnie się o uznaniu za zmarłego. 9098

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 22 września 1928.

T. 144/27/9. Chaim Birnbaum z Borysława, powiat Drohobycz, powołany w roku 1914 do wojska austriackiego, odszedł do Przemyśla i od tego czasu ślad za nim zginął. Wydaje się przeto ogólne wezwanie, aby udzielono Sądowi wiadomości o powyż wymienionym. Sąd na ponowną prośbę po dniu 15 kwietnia 1929 rozstrzgnie o uznaniu za zmarłego. 9091

Sąd okręgowy, Oddział V.

Sambor, dnia 14 kwietnia 1928.

T. 714/28. Jakób Dubester, urodzony 1878, z Halicza, żołnierz, zginął na wojnie roku 1914. Celem uznania go zmarłym, uwiadomić Sąd albo kuratora Dra Werberga w Haliczu o zaginionym do 6 miesięcy. 9130

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 14 września 1928.

T. 78/19. Ołeksa Nyszczuk Łazara, urodzony 1884, z Gruszki, żołnierz, zginął na wojnie 1916 roku. Celem uznania go zmarłym i rozwiązania małżeństwa z Marją Nyszczuk, uwiadomić Sąd lub obrońcę wężła małżeńskiego Dra Szypajłę w Peczenizynie o zaginionym do 6 miesięcy. 9131

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 28 lipca 1928.

T. 524/28. Dawid Hersch Zimmer urodzony 1893 z Łańczyna żołnierz poległ 1915 w miejscowości Kołki. Celem udowodnienia jego śmierci uwiadomić Sąd o zaginionym do 3 miesięcy. 9133

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 31 sierpnia 1928.

T. 753/28. Pawło Merduch urodzony 1889 z Słobodie Równiańskiej żołnierz zginął na wojnie roku 1914. Celem uznania go zmarłym uwiadomić Sąd albo kuratora Michała Morawskiego w Słobodzie Równiańskiej o zaginionym do 6 miesięcy. 9134

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 27 sierpnia 1928.

T. 565/28 Dmytro Muszyński urodzony 1875 z Osław białych żołnierz zginął na wojnie roku 1915. Celem uznania go zmarłym uwiadomić Sąd albo kuratora Dmytra Łwasyszyna z Osław białych o zaginionym do 6 miesięcy. 9135

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 8 września 1928.

T. 955/27. Iwan Moroz urodzony 1884 zamieszkały w Koropcu żołnierz zginął na wojnie roku 1914. Celem uznania go zmarłym, uwiadomić Sąd albo kuratora Franciszka Łukasiewicza w Koropcu o zaginionym do 6 miesięcy. 9136

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 21 listopada 1927.

T. 530/28. Wasyl Kmetiuk urodzony 1896 Marka z Dobrotowa żołnierz zginął 1915 roku na wojnie. Celem uznania go zmarłym uwiadomić Sąd albo kuratora Michała Iwaniszczaka w Dobrotowie o zaginionym do 6 miesięcy. 9137

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 4 września 1928.

T. 770/28. Dymitr Kulibaba urodzony 1890 z Stanisławowa żołnierz ukraiński zginął na wojnie roku 1919. Celem uznania go zmarłym i rozwiązania małżeństwa z Marją Kulibaba uwiadomić Sąd lub obrońcę wężła małżeńskiego adw. dra Wierzbowskiego w Stanisławowie o zaginionym do 1 roku. 9138

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 12 września 1928.

T. 987/27. Nykoła Stefaniuk urodzony 1879 z Mikuliczyna żołnierz zginął na wojnie roku 1918. Celem uznania go zmarłym uwiadomić Sąd albo kuratora dra Sawczaka w Stanisławowie o zaginionym do 6 miesięcy. 9139

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 6 grudnia 1927.

T. 63/27. Teodor Kędziński Iwana urodzony 1874 z Hubina jako osoba prywatna zabrany z Hubina przez wojska rosyjskie zginął od 1916. Celem uznania go zmarłym i rozwiązania małżeństwa z Teklą Ilczyszyn uwiadomić Sąd lub obrońcę wężła małżeńskiego dra Wierzbowskiego w Stanisławowie o zaginionym do 6 miesięcy. 9132

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 1 sierpnia 1928.

T. 750/28. Michał Karpiów urodzony 1879 z Chryplina żołnierz zginął na wojnie roku 1914. Celem uznania go zmarłym uwiadomić Sąd albo kuratora Nykoła Rybaka w Chryplinie o zaginionym do 6 miesięcy. 9140

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 16 sierpnia 1928.

T. 988/27. Andrij Stefaniuk urodzony 1893 z Mikuliczyna żołnierz zginął na wojnie roku 1914. Celem uznania go zmarłym uwiadomić Sąd albo kuratora dra Sawczaka w Stanisławowie o zaginionym do 6 miesięcy. 9141

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 6 grudnia 1927.

T. 182/27. Jakób Hujwaniuk Wasyla urodzony 1881 w Majdanie średnim, żołnierz zginął na wojnie roku 1915. Celem uznania go zmarłym, uwiadomić Sąd albo kuratora Nawrockiego w Delatynie o zaginionym do 6 miesięcy. 9142

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 17 marca 1927.

T. 159/28. Iwan Abramiuk urodzony 1881 z Zarzeczca żołnierz zginął roku 1915. Celem uznania go zmarłym uwiadomić Sąd albo kuratora Iwana Bilinkiewicza w Zarzeczcu o zaginionym do 6 miesięcy. 9143

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 7 marca 1928.

T. 761/27. Jurko Hujteniuk urodzony 1897 z Fitkowa żołnierz zginął w niewoli włoskiej od roku 1918. Celem uznania go zmarłym uwiadomić Sąd albo kuratora Mikolaja Dmytryka w Fitkowie o zaginionym do 6 miesięcy. 9144

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 1 października 1927.

T. 1037/27. Hryń Kukurudz Iwana urodzony 1877 z Pobereża zginął w niewoli rosyjskiej roku 1915. Celem uznania go zmarłym uwiadomić Sąd albo kuratora Wasyla Kukurudz w Pobereżu o zaginionym do 6 miesięcy. 9145

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 5 grudnia 1927.

T. 985/27. Iwan Mychasiuk vel Stelmyszczuk urodzony 1897 z Mikuliczyna żołnierz zginął na wojnie roku 1914. Celem uznania go zmarłym, uwiadomić Sąd albo kuratora dra Wierzbowskiego w Stanisławowie o zaginionym do 6 miesięcy. 9146

Sąd okręgowy.

Stanisławów, 2 stycznia 1928.

ZGUBIONE DOKUMENTA.

UNIEWAŻNIAM zgubione znaczki kon- tolnie 39 sztuk a 5 zł. nr. 559.462 — 500 firmy „Singer Sewing Machine Company“ Jakób Seif. 9076

PRZETARGI PUBLICZNE.

Ministerstwo Poczty i Telegrafów ogłosiło przetarg na dostawę druków pocztowych z terminem składania ofert na dzień 15 listopada 1928 r. Szczegółowe warunki dostawy druków podane zostały w „Monitorze Polskim“ Nr. 242 z dn. 19 paździer. 1928 r.

MYDŁO RAJSKIE

Smiechowski

daje nadzwyczaj białą bieliznę.

Cena ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetry 1 szpaltowy kolumny 8 łamowej w ogłoszeniach zwykłych (za tekstem) 15 gr.; za 1 wiersz milimetry 1 szpaltowy kolumny 4 łamowej w nadzwyczajnych i nekrologii 40 gr.; w kronice, repertuarze, na stronach tekstowych, w dziale gospodarczym i paski na stronicach tekstowych 60 gr.; po kronice 50 gr.; na 1-szej (pod nagłówkiem) 80 gr.; drobne ogłoszenia za słowo 10 gr.; drobne ogłoszenia kpno i sprzedaż za słowo 15 gr. Cała strona: ogłoszeniowa 400 zł., tekstowa 600 zł., pierwsza (pod nagłówkiem) 800 zł.

Ogłoszenia zamieszczone 30% droższe.

„Drukarnia Polska“, Lwów, ul. Chorążczyzny 17, telefon 29-19, pod zarządem Władysława Germana. Na leżytość pocztowa opłacona ryczałtem.